

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 335. — Izdaja se v Trstu, v nedeljo 1. decembra 1912. — Pridobiva se v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 avc. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 belene. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smernice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaa vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Iseratni oddelak uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in težljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisane pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GORDINA**. Lastnik: besedilni list „Edinost“. — Nastanila Tinkarna „Edinost“, vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON II. 11-57.

Jugoslovani in Avstrija.

Ideja, da bi se združili vsi Jugoslovani, od Drave do Drine, od Adrije do Egeja in Črnega morja v eno državo, pridobiva vedno več tal, vedno več pristavešev. To je dejstvo, ki ga ni možno potajevati, dejstvo, s katerim treba računati. Zato pa tudi treba, da o vsem tem razpravljamo resno, mirno in trezno, da o vseh teh vprašanjih, ki naj odločijo našo in državno bodočnost, izpregovorimo mirno in trezno besedo.

Avstrijska diplomacija, avstrijski vodilni politični krogi, ki imajo v prvi vrsti odločilno besedo za smer notranje in zunanje politike monarhije, nimajo pojma o čustvih, ki pretresajo dušo mase. Po svojih tradicijah in po svoji vzgoji so to ljudje, ki žive še notri v srednjem veku, ljudje polni predsodkov, ki se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi pri odločevanju o velikih vprašanjih, kjer gre za blagor tisočev in tisočev, morali imeti svojo besedo tudi oni, za katerih kožo gre. Narodna zavest, ljudski blagor, to vse so tem ljudem nepoznani pojmi. Ljudstvo, narod, to so pojmi, ki za njih v obče ne obstojé; za njih obstoji le prebivalstvo, ki nima druge pravice nego — ubogati.

Moderne ideje pa se kljub temu diplomatom in preko njihovih glav širijo in pridobivajo vedno več tal. Zato se pa tudi nikakor ne smemo čuditi, da ti ljudje doživljajo poraz za porazom. Stavbo svojih idej gradijo na pesek in ni čudno, če se ta stavba podira o prvi sapici!

Toliko kakor uvod, predno razpredemo dalje misel, označeno v naslovu tega članka, misel o razmerju avstro-ogrskih Jugoslovancov napram Avstriji in Srbiji.

Obstrukcija jugoslovanskih zastopnikov v parlamentu na Dunaju dokazuje, da Jugoslovani nismo zadovoljni s sedanji razmerami in sedanjim svojim položajem v tej monarhiji. Ni to morda obstrukcija ene stranke ali koalicije strank, temveč obstrukcija vsega naroda, protest jugoslovancov kakor enote, ki so jo dosedaj smatrali za dobro le tedaj, ko so zahtevali od nje žrtve in spolnjevanje dolžnosti, ne pa tudi tedaj, ko je šlo za prejemanje pravic. Ne bomo se ozirali daleč na okoli. Ostati hočemo predvsem doma, v Trstu, v svoji neposredni bližini. Mi vidimo korak za korakom, da je naš človek povsod zastavljen, omalovaževan in zaničevan. Če prihaja naš človek na magistrat in govori tam v svojem jeziku, je v nevarnosti, da ga vržejo ven, a v najboljšem položaju ni nič odpraviti, če je govoril slovenski! Naš človek mora dobiti tu zavest, da ga smatrajo za inferiornega, manje vrednega, sužnja. Nič ali le malo boljše je pri državnih uradih, kjer se naš človek tudi čuti korak za korakom zapostavljenega.

To velja za ljudi, ki imajo na teh uradih posla; ker pa ima na uradih posla ves narod, je poniževanje, ki je trpi posameznik, ponižanje vsega naroda!

Tako je tudi s šolami. Nemec in Italijan v Trstu moreta pač izobražati svoje

otroke v materinem jeziku, Slovenec pa tega ne more! Da niti ne govorimo o srednjih šolah: naši ljudje dostikrat ne morejo svojih otrok poslati niti v slovenske ljudske šole, ker nam celo teh primanjkuje. Ko prosimo naš človek za kako državno službo, ne vprašujemo, kaj zna, temveč: kake narodnosti je? In če je le možno, je gotovo, da naš človek ne dobi službe. In ko vprašuje: Zakaj?, dobiva odgovor: Ker je Slovenec!

Tako je v Trstu in na Primorskem. Kamorkoli gledamo, kamorkoli se oziramo, vidimo na vseh poljih javnega življenja, da se naše ljudi, naš element, naš narod, preganja in zatira — da je ves državni sistem urejen v to, da so Nemci in Italijani favorizirani, a Slovenci zapostavljeni!

Da ne govorimo o Kranjski, kjer razmere niso nič boljše, nego na Primorskem, ako ne slabše! Naj omenimo le razmere na Štajerskem in Koroškem. Niti železniške karte, ki jo mora plačati, ne sme naš človek na Koroškem — kakor je nedavno temu to povsem lepo povedal „Slovenec“ — zahtevati v svojem materinem jeziku, ako se noče izpostavljati nevarnosti, da ga — zaprejo! Naš človek — pa naj je še tako naderjan — ne more postati niti okrajni glavar, če ni postal že preje renegat. Pa kaj bi govorili o okrajnih glavarjih! Na Koroškem naš človek, ako se priznava za Slovenca, ne more postati niti navaden pisar! Na Dunaju imajo sicer za nas vedno mnogo lepših besed, a to je tudi — vse! To je nekako tako, kakor otroku, ki ga božajo in mu obljubljajo, da dobi za praznike novo obleko, če bo priden. Pa prišlo je že mnogo praznikov, a mi moramo še vedno hoditi razcapani okoli.

Nedavno temu smo omenili članek nekake dunajskega lista, ki je pisal, da Srbi v Bosni — in v monarhiji sploh — ne morejo vršiti na one v kraljevini nikake privilegije, ker nimajo tu prilike, da bi zadovoljili svojemu samoljubju, ker more v Srbiji tudi sin zadnjega kmeta doseči najvišje časti v državi, dočim ne more pri nas postati niti sekulski načelnik. Ono, kar velja za Srbe, velja seveda tudi za Hrvate in Slovence, posebno še za nas Slovence. Da navedemo v tem oziru le en slučaj. Nismo bili nikdar oboževatelji dra. Šusteršiča, pač pa smo že opetovano imeli priliko, da smo ostro grajali politično delovanje tega slovenskega politika. Kljub temu pa treba priznati, da je to mož tolikih političskih zmoglosti, da bi bil že davno minister, da ni — Slovenec! Da se v takih razmerah, ko vidimo, da se z nami postopa kot državljani druge ali tretje vrste, ne more razvijati v nas prav posebno navdušenje za razmere, ki vladajo v tej državi, to leži vendar na dlani.

Ravno zato pa treba, da povemo gospodom na Dunaju odkrito in brez ovinkov, da danes sicer še ni govora o jugoslovanskem iredentizmu, da pa ne bi bilo nikako čudo, ko bi se jel porajati. Ali, če mislijo gospoda na Dunaju, da so ječe in preganjanja primerna sredstva za udušenje takih pojavov, se motijo korenito. Kakor se sedaj postopa z Jugoslovani monarhije, ne le, da

ne more biti govora o kaki atrakciji na Srbe v obeh balkanskih kraljevinah, pač pa ravno nasprotno. V Srbiji vlada popolna državljanska enakost, tam je urejena demokratična uprava in popolna politična svoboda. V monarhiji nam pošiljajo na vrat razne male in velike Cuvaje, nam plenijo časopise in obeščajo na vrat razne veleizdajalske procese.

Če primerjamo naši Srbi življenje Jugoslovancov v monarhiji z onim v Srbiji, vidijo preveliko razliko, da se ni čuditi, ako se pojavljajo med njimi tu pa tam taka centripetalna stremiljenja v prilog združenju s soplemenjaki v kraljestvu. Ni še dolgo temu, — menda je bilo tam pomladi enkrat —, ko smo ravno na tem mestu razpravljali o vprašanju: Ali naj se centripetalno stremiljenje Jugoslovancov osredotočuje okoli Zagreba ali Belegrada kakor središča? Danes se je tehtnica začela že precej nagibati v prilog Belegrada. Vendar še ni prepozno za monarhijo! Še je čas, da popravi, kar je zagrešila, a ura je že triletna na dvanajst!

Kakor v življenju posameznika ne smejo prevladovati čustva, temveč morajo biti čustva v soglasju z razumom, tako je tudi v življenju narodov. Normalni človek bo znal nadvladati svoja čustva in jih podrežati razumu, oziroma jih spraviti v soglasje.

V nasprotnem slučaju so dostikrat neizogibne katastrofe. Od okolnosti pa je odvisno, da se razum podredi čustvom, a tudi narobe. To velja za narode ravnotako, kakor za posameznike. — Mi Jugoslovani znamo, da je v našem gospodarskem interesu, da ostanemo v zvezi z monarhijo; a po drugi strani nas naša čustva vlečejo k bratom na jugu; treba nam torej spraviti v soglasje ta čustva s svojim razumom.

Odvisno je le od bodočega položaja, ki ga bomo imeli v monarhiji, da-li dosežemo to soglasje.

Predpogoj zato pa je, da se dualistični ustroj države odpravi in napravi mesto federaciji narodov. Monarhija naj se prerodi in nam zagotovi nemoten razvoj in gotova naj bo, da med Jugoslovani ne bo niti enega iredentista!

Osvobojeni Balkan.

II.

In v resnici vidimo iz zgodovine, kako se krščanski svet, že v prvih začetkih islama, združuje v obrambi pred grozečim polumesečem. Ta obrambna zveza krščanstva se razteza — z razno srečo in v raznih oblikah — celo od XI. stoletja pa do današnjih dni. Prvi rezultati te krščanske zveze so bile križarske vojne, ki so se jih udeleževali tudi kralji in narodi. Drugi znak te krščanske zveze se je kazal v strahu in grozi, ki sta zavladala v krščanskem svetu, ko sta najprej Srbija in za njo Carigrad padla pod turški jarem. Ta strah in groza sicer nista mogla izzvati nove križarske vojne, slične onim v srednjem veku, ali vsekakor sta močno delovala na krščanske vladarje, ki so se borili s Turki od Kosova do Lepanta in od Lepanta do Navarina. Krščanski vladarji, vstopivši v to zvezo, so imeli sicer svoje čase omahovanja, pak

celo tudi slabosti nasproti despotiskim sultanom. Ali na sploh je bilo preganje nekulturne turške vlasti z evropskega vztoka vedna težnja prosvetljenih držav, ki so se ravnale po načelu: Evropa Evropejcem, Balkan Balkancem!

Ako o čem na svetu, smemo Hrvati in Srbi (in Slovenci! Prip. ured.) reči: res naša agitur! Vsak uspeh naših bratov na bojnem polju je naš lastni uspeh. Kakor vsakdo ve, je imela Dalmacija v politični zgodovini Balkana svojo odcepljeno usodo. Ona se je v usodnem času izognila nesreči, da bi vladali v njej turški paše, ali to je vendar ni odtegnilo plemenite uloge: da je bila skozi dolgo časa obrambni zid proti turškemu prodiranju k zapadu. Toliko dalmatinski zagorci, kolikor dalmatinski primorci, so bili skozi stotine let živ zid, ob katerem se je razbijala turška sila, kakor valovje ob neomahljivem skalovju.

Se svojim junakim četovanjem so sinovi te dežele rešili domovino turške invazije in s tem — pred neminljivim barbarstvom. Borba je trajala preko dveh stoletij in narodna pesem jej je zabeležila vse važne epizode — tako kakor je španski Roman-cero zabeležil junaška dela svojega Cida, a starodavna Helada svoje klasične povdige v davorijah Homerjevih. In kakor je v dalmatinskem Zagorju s pesmijo slave Jankovići, Smiljanići in Močivune, tako se ista Kačičeva pesmarica opevala Tartalići, Kumbate, Treusiće, Gulin harambaše in ostale izvoljene junake:

Kojim će život uspomena

Do najkasnjeg slavjanskog vremenâ.

Velika zmaga, ki si jo balkanski Slovani skupno izvojevali, ne bo imela samo svoje velike politično-nacionalne važnosti, ampak bo imela tudi svojo ogromno kulturno važnost. — Južni Slovani niso mogli razviti doslej v polni meri svoje narodno-kulturne individualnosti, kajti, mejtem ko so se morali z raznimi sovražniki boriti za obstanek, so mogli drugi narodi mirno in svobodno napredovati v svoji hiši in svoji prosveti. Pa vendar, pri vsem tem, smo v tem kratkem času, ko smo se mogli malo oddahniti, podali dovolj dokaza, da moremo sčasoma doseči druge svobodne in prosvetljene narode ter da si moremo v plemeniti tekmi z drugimi sosednjimi narodi pridobiti časti in ugleda pred kulturnim svetom. Kakor vsaka važna pojava v obsežju dogodkov, tako nam tudi sedanji veliki prelom na Balkanu pokazuje med drugim veliko moč in silo idej, ki pripravljajo dogodke. Za velike dogodke, ki smo jih doživeli te dni, moramo biti v prvi vrsti hvaležni trojni akciji rešilnih idej, ki so v zadnji čas odprle pot grško-slovenski, srbsko-bolgarski in srbsko-hrvatski slogi in edinstvu. Tej slogi in temu edinstvu se imamo zahvaliti na siljnih zmagah pri Kumanovu in Beranu, pri Lozengradu in Serviji, tej slogi in tej zajednici moramo biti hvaležni za skorajšnjo in končno zmago ustavnosti in svobode v stolnem Zagrebu.

Nadejamo se, da nam jaka mišica in slozna zavest našega naroda pospeši dan narodnega vstajenja.

A ko prenehata tuja zavist in nasilje, ko se bo duh naroda gibal v popolni svo-

narodno pesem: „Zaspal Janko pod ja-blankom!“

Prvi trenutek je selska gospoda ostrmela začudenja, toda bilo jim je samo trenutek tako! Rodna pesem ni šala in je z magično močjo na mah osvojila duhove in srca.

In tudi oni, katerim se je zdelo čudno poslušati, kako tako imenitna gospa, kakor je gospa Žutkovića, poje kmetsko pesem — tudi oni so občutili, da se jim užiga nekaj v srcu. Malo je potrajalo in vsa družba se je zložila v petju z damami in stari lučevški dvorec je zadonel silne in krepke narodne pesmi.

V tem splošnem navdušenju ni opazil nihče, da je na dvorišče pridrla cela vrsta kočij. Bili so to župnikovi gostje, ki so pod vodstvom samega župnika prišli v Lučevac. Po Ivanovem odhodu je prišel k župniku klerik in že znani mladi pesnik Štoos. Silno je želel, da bi videl Ivana. Župnik je vedel, da imajo v Lučevcu gosti, zato je pregovoril po večerji celo družbo, da odide h Kotromaničevim. Tako je bil Lučevac poln do zadnjega kotiča. Nihče pa ni bil zato bolj vesel kakor Ivan. Sedaj je še navdušeneje govoril o svetih narodni stvari. Omenil je tudi Gajev namen, da se čim preje začne izdajati časopis v hrvatskem jeziku. Ta novica je vzbudila pravi vihar navdušenja in živih, neustojnih želja. Vsak navzočih je gotovo začel računati dneve, ki jih bo potreboval, da bo dočel, ko bo mogel začeti. In Ivan je ni mogel vesti napovedati o načrtih svojega prijatelja.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Osvit.

Spisal Ksaver Šandor Gjalski. — Prevel A. E.

— Kakor kaka stara kotelka dela dvakrat toaleto. Smešno! — je pripomnila z naravnost jeznim glasom Hani, ki je za trenutek pustila Muževiča in šla pogledat v obednico, kjer so pogrinjali mizo za večerjo.

— Ali, Marija, kakšna si ti? — jo je v čudu pogledala Hana, ki v svoji veliki dobroti ni mogla pomisliti, da se more Muževiču kaj takega zamerjati.

V tem je zalgrala na dvorišču godba. Vsi v družbi so se pogledali v čudu — samo Ženika je zaploskala radosti s svojimi drobnimi ročicami.

— Prišli so. Vendar je moj Cverger fant od fare.

— Ali so vaši muzikanti? je vprašal Ivan.

— Ah, moji so odšli nekam v trgatve, sicer bi bili tukaj. Ti so od strica barona. Naračila sem jih davi.

— A zakaj? — je vprašal nekdo od starejših gospodov.

— Zakaj? Plesali bomo. Kaj ne Muževič?

— Razume se — plesali bomo! — je odvrnil veselo Avrel in namignil k sebi v smeri nabi, da mu pomaga iz srede salona odnesti mize in stole.

Cela družba je z veseljem odobravanjem pritrjevala Muževiču in se je zbrala okoli njega. Celo Marija je bila sedaj zadovoljna žojim, najbolj pa gospa Kotromaničeva, slavna gospodinja, ki je vedno ob takih prilikah imela glavno misel in največjo željo, da bi bil vsak v Lučevcu zadovoljen in da bi bila zabava vesela in prijetna. In gotovo, danes je imela dovolj povoda, da je bila zadovoljna z dnevom. Prvo veselje jej je povzročil Ženikin prihod, potem jo je razveselil tudi Muževič, katerega je že zdavnaj spoznalo budno materino oko, da mu Hana ugaja in da tudi njega Hana rada vidi. Najbolj pa je razveselilo gospo Kotromaničovo pismo „oncle Lacića“, iz katerega se je pričala, da je njeno zadnje pismo storilo svojo polno dolžnost in popolnoma umirilo starca zaradi Ivana — kakor da je Lacića prišel do prepričanja, da se je Ivan podvrigel njegovim zahtevam.

Mladina si mirovala in se je začelo plesati še pred večerjo.

Muževič je bil pravi čarovnik kot aranžer. Pripravil je muzikante, ki so bili namočeni v sosednji sobi, da so mu zalgrali same najstarejše šotš-polke, valčke in mazurke. S selskimi gospodinjami in postavljami gospodi je sestavil pare za veliko mazurko, za menuet, da celo četverke je uredil s pomočjo male Ženike, ki ga je počeno podpirala in bila vsa iz sebe samega vesela in radost, da je njena „bal improvisé à Lučevac“ uspel tako divno.

Vse je bilo čisto po elegantnem mestnem navajanju Muževiču. Seveda — on

bodi, tedaj se tudi naš narodni genij brez dvoma povzpne visoko. Širom naših dežel zasije solnce svobode, prosvete, nauka in književnosti — solnce, ki obsije z novo močjo in pozove vse sinove našega naroda, ki hočejo z umom in mišlico služiti napredku in bodočnosti naroda.

Nadejamo se, da ti naši klici ne ostanejo prazne želje in da slovanska zvezda zabliski močnejše in lepše na nebu osvobodjenega Balkana!

Pismo iz Srbije.

Belgrad, dne 29. nov.

Kraljeva rodbina. — Turki topovi. — Isa beg Boljetinac. — Albanci prijatelji Srbov. — Nikakega spora med Srbijo in Avstro-ogrsko. — Balkansko, vprašanje cele Evrope. — Ruski poslanik ne hujša. — Turčija zavlačuje mirovna pogajanja. — Zavezniki hočejo imeti Carigrad.

Kraljevič Gjorgje se je včeraj vrnil v Belgrad, da se odpočije po napornem delu na bojišču. Kraljičina Jelena pa se je odpeljala včeraj s posebnim vozom v Topolo, kjer se nahaja grobnica kraljeve rodbine Karagjorgjevičev, da si ogleda tamkaj kraljevo „zadužbino“ (grobnico in na njej zgrajeno cerkev). Kraljičina se je vrnila še isti dan.

Tukajšnji list „Politika“ je priložil vest, da je prestolonaslednik Aleksander preko Soluna odpotoval v Cataldžo k tamšnjim srbskim četam, ki se bore skupaj z Bolgariji, dočim pa oficijalni krogi zagotavljajo kar najresnejše, da jim ni nič znanega o tem.

Kakor se poroča iz Bitolje, je bilo dosedaj ujetih 20 000 onih turških vojakov, ki so po bitki pri Bitolju zbežali na vse strani. Med ujetniki se nahaja tudi okrog 100 višjih častnikov.

Zaplenjene turške topove so prepeljali v artiljerijski arzenal v Kragujevcu, kjer so jih že začeli popravljati in preizkuševati. Pri preizkuševanju so se pokazali naravnost izborni rezultati. Topovi zadevaljo kar najboljše in srbska artilerija se s temi zaplenjenimi topovi skoraj podvoji v svoji moči.

Po raznem časopisju, zlasti inozemskem se je raznesla vest, da je bil znani vodja albanskih vstašev Isa beg Boljetinac ustreljen. Nekateri listi so poročali, da se je zgodilo to v bitki, ko se je Boljetinac s svojimi ljudmi bil proti Srbom na turški strani, drugi pa so zopet pripovedovali, da je bil Boljetinac ustreljen zavrato. Sedaj pa so se zopet začeli razširjati glasovi, da bo Boljetinac, ki so ga ujeli v hribih, ustreljen. Ta vest nikakor ne odgovarja resnici, niti intencijam vlade niti vojnih poveljnikov. Boljetinac se namreč ni odkrito uprl Srbom, ni napravil srbski vojski nikake škode, niti ni organiziral večje vstaje. V interesu srbske države je, da priznane Boljetincu, ki je med ljudstvom zelo popularen.

Današnja „Politika“ konstatira, da v pravi Albaniji ni bilo prav nikakega upora proti Srbom, da ni počila niti ena albanska puška na srbsko vojaštvo. Srbsko vojsko so povsod sprejemali kar najprijazneje. Arnavte je pač vezal sedaj med seboj edino le skupni privilegij anarhije, ki so jo na drugi strani kar najspretnije porabljali domači in inozemski agenti v to, da so ustvarjali razne diplomatske probleme. Srbska vojska pa je prezevala te niti, ki so vezale Arnavte in zato Arnavti tudi sedaj popolnoma mirno in brez upora oddajajo orožje, ker so mislili, da so njihovi punči postali popolnoma brezpredmetni in kot taki tudi prav tako popolnoma brezuspešni, dočim pa so na drugi strani enako trdno prepričani, da dobe pod srbsko vladavo vse državljanske svobode, ki jih ima državljanstvo civilizirane države, ki gotovo stori vse v njihov kulturni in gospodarski napredek.

„Tribuna“ naravnost pohvalno komentira naredbo srbske vlade, ki prepoveduje sedaj menjavo vere, prestop v pravoslavlje. To je v resnici plemenit čin vlade, s katerim se z ene strani preprečuje proselitizem, z druge strani pa tudi kaže, da Arnavtom, ki so mislili, da bodo sedaj mogli ostati v svoji domovini le tedaj, če prestopijo iz mohamedanstva v pravoslavlje, in katolikom, ki so mislili, da bodo enako morali zapustiti svojo vero in se popravoslaviti, tega nikakor ni treba storiti, temveč da bodo brez tega enako uživali vse državljanske pravice, kakor pravoslavni državljani.

Vse to pa tudi kaže, da pač ni v albanskem vprašanju prav nobenega povoda za spor med Srbijo in Avstrijo in ga tudi v resnici ni takega spora temveč ga ustvarja le neki del časopisja. — Srbija ni kršila v Albaniji nikakih pravic avstrijsko-ogrsko monarhije, saj si ni nikakih takih pravic avstro-ogrsko monarhija nikdar v Albaniji zagotovila in Srbija ni zavrnila nobenega predloga avstro-ogrsko monarhije, ga tudi ni mogla zavrniti, ker kakega predloga s strani Avstro-ogrsko ni niti bilo nikdar. Srbske vojne akcije na Balkanu in specijalno v Albaniji pa vendar ne morejo biti povod, ali predmet spora, temveč bi to

mogli biti edinele definitivni rezultati teh vojnih akcij, ki pa nikakor še niso ugotovljeni. Ako sploh pride do razdelitve Albanije, potem šele naj bi se oni, ki misli, da je treba tega, obrnili na vse one, ki bi jo hoteli razdeliti, nikakor pa ne na Srbijo samo! — Mir s Turčijo bo delo cele balkanske zveze in albansko vprašanje zopet ne more biti vprašanje posamezne velesile, temveč cele Evrope. In ker torej ni predmeta za spor, nikakor torej tudi ni spora; zato pa tudi Srbija ne odgovarja nikomur, ker ni nikogar, komur bi odgovarjala, in ni ničesar, na kar bi odgovarjala.

„Straža“ piše v tej zadevi, da pomeni to, da je avstro-ogrsko monarhija pristala na to, da se albansko vprašanje reši potom evropskega sporazuma, pač le izpremembo metode, obenem pa jasno kaže, da Nemčija razumeva ulogo zaveznice Avstro-ogrsko kot ulogo mirovne posredovalke, kakor to tudi soglašajo s njenimi lastnimi interesi. Če pa ne izpremeni avstro-ogrsko monarhija le svoje metode, temveč tudi svojo politiko, bo Srbija z največjim veseljem sprejela in iskala prijateljskih razmer z monarhijo.

Kakor zagotavljajo poročila iz zanesljivejših virov, je pri proglasitvi neodvisnosti Albanije v Valoni pristostoval le manjši del Arbanasov, dočim večina sploh ni sledila Kemal beju.

Današnja večerna vladna „Samouprava“ je priložila dve izjavi, v katerih pravi: Z ozirom na razne senzacionalne vesti, ki so se potom časopisja raznašale po vsej Evropi, češ da ruski poslanik v Belgradu Hartwig postopa nesoglasno s politiko mednarodne vpljudnosti in da brez obvestitve in dovoljenja svoje vlade zahaja v avdijence k srbskemu kralju Petru ter da on takorekoč vidi srbsko politiko, nismo smatrali za potrebno, da bi se oziirali na te vesti. Toda sedaj smo se prepričali, da te vesti niso brezpomembne, temveč da imajo globljo smer, ker hočejo predstaviti Srbijo kot edino odgovorno za današnje dogodke, potem pa tudi Rusijo ter pokazati svetu stvar, kakor da Srbija ne brani svojih življenjskih interesov zato, ker so to res njeni življenjski interesi, temveč le zato, ker jej tako svetuje Rusija. Zato pa moramo izjavljati, da Hartwig po skupnem diplomatičnem sprejemu ob priliki kraljevega rojstnega dne ni bil niti enkrat pri kralju, da prihaja v ministristvo zunanjih zadev, ko ima zato nalog od svoje vlade in da se v srbske zadeve absolutno ne vmešava, ker srbska vlada sploh ne bi dopuščala takega vmešavanja nobenemu poslaniku, pa naj bi bil poslanik še tako prijateljske države. Hartwig ravna samo in izključno v duhu instrukcij svoje vlade.

Končno pravi „Samouprava“, da more v očigled takim intrigam pač lahko soditi evropska javnost, s kakimi težavami se mora boriti Srbija, ko brani svoje interese.

V drugem komunikatu pravi vladna „Samouprava“, da odide srbska vojska, kolikor je je na razpolago, k Cataldži, in izjavlja nadalje, da so pač pričela pogajanja med turško vladavo in se ta pogajanja kmalu ugodno končajo. Toda Turčija je naenkrat začela stvar zavlačevati in je s tem svojim ravnanjem prisilila zaveznike, da jej zadajo zadnji udarec ter poženo Turke iz Carigrada.

Balkanske države niso hotele stvari terati do konca in Turčije izlagati skrajnemu najtežjemu udarcu, toda Turki hočejo, da se vprašanje o življenju njihove vladavine reši še sedaj, in nočejo umeti, da balkanske države niso hotele dalje, nego jim je bilo treba, da se reši njihovo vprašanje. Turčija jih torej sama naganja, da gredo dalje in izzovejo vprašanje ne samo o Balkanu, temveč o celi vladavini.

Splošna naloga poziva i srbsko i grško vojsko v Albaniji in Macedoniji, da se udeležijo operacij pred Carigradom in da tudi oni dve povečate svojo slavo v vrnitvi Carigrada krščanski upravi. In to tudi storite čim prej, ne izgubljajoč časa in ne meče se za izdatke.

Turška vlada hoče definitivne rešitve iztočnega vprašanja. Božja volja je tako, in šele tedaj bo zapečaten mir in Turki vrženi v Azijo.

Ta izjava vzbuja veliko pozornost, ker so poučeni krogi prepričani, da ni to le rečeno v strah Turčiji, temveč da je to plod hitrega sklepa zaveznikov, da z zadnjim udarcem izzovejo rešitev vsega iztočnega vprašanja in tako preprečijo vse intrige, ki se pleto zadnji čas in vsled katerih misli turška vlada, da si z zavlačevanjem zboljša svoj položaj.

Selski šolski štrajk pred sodiščem.

(Dopis iz Koroške)

Vsako priliko, kadar nastopijo skromni koroški Slovenci za svoje ustavno jim zagamčene pravice, uporabljajo nemški nacionalci v to, da s samo njim prirojeno impertinentnostjo obrekujejo in denuncirajo po svojih umazanih nemškonacionalnih listih ubogo slovensko ljudstvo in ščuvajo proti

njemu Slovincem itak sovražne oblasti. Kaj čuda, da se je udeležil v koroških Slovencih vsak svobodnejši pokret! Saj jim daja vlada pri vsaki priliki občutiti železno pest in za tista če treba, tudi z največjo silo vsak odpor.

Zato moramo tembolj občudovati samozavešni nastop zavednih Seljanov, iz katerega odseva odpor zdrave slovenske duše proti gnjilemu šolskemu sistemu, ki tako uničujoče upliva na slovenski organizem na Koroškem.

Sele so večja gorska vas južno od Borovlj in se odlikujejo po svojem odločno slovenskem prebivalstvu. V svoji skrbi za nemštvo je dal dež. šol. svet leta 1897 dotlej slovensko šolo deliti v slovenski in utrastični (nemški) razred — seveda čisto po nepotrebnem. Da se umetno ohrani utrastični razred, ki v resnici nima nikakih življenjskih pogojev, je učitelj v slovenskem razredu (hud nemškonacionalen strankar!) učence pretepal do krvi in ravnal z njimi kolikor le možno surovo z namenom, da jih prisili prestopiti v utrastični razred. Pri tem pa je naletel na hud odpor slov. Seljanov, ki so doslej mirno prenašali vse šikane šolskih oblasti. Ogorčeni vsled takega postopanja niso več hoteli pošiljati otrok v šolo in nastal je več tednov trajajoč šolski štrajk, ki je vzbudil veliko pozornost po vsem Koroškem. Posebno obširno so se bavili s stvarjo nemškonacionalni listi, ki so, boječ se, da se ne razširi ta nevolja tudi po ostalem Koroškem, v uvodnihkih pozivljali in šuntali vlado oziroma šolske oblasti, da nastopijo z vso energijo proti tem „upornežem“. In v resnici so šolske oblasti, mesto da bi popravile to krivico in ugodile upravičenim zahtevam Seljanov, uvedle strogo preiskavo proti starišem štrajkujočih otrok, pri čemer se je posebno odlikoval celovski okrajni glavar pl. Rainer, zaupnik nemškega „Volksrata“. Zadnji dejanje te drame se je dogradilo minoli teden pred sodiščem v Celovcu, kjer sta bila obsojena dva selska kmeta „wegen Auflehnung gegen die Schulbehörden“ na teden dni zapor. Torej mesto pravice, ki so jo iskali, dobili so — zapor.

Dež. šol. svet je bil sicer primoran, premostiti omenjenega učitelja, ki je bil povzročitelj splošne ljudske nevolje, a se mu drugače ni zgodilo žalega, ker ga je „Volksrat“ vzel za zaščito.

Tako nam je šolski štrajk v Selah zopet osvetlil v bengalični luči vso brutalnost nemškonacionalne večine in pristranost naših oblasti, ki so v prvi vrsti poklicane čuvati pravico. Ta šolski štrajk nam pa tudi dovoljuje upogled v demoralizujoči šolski sistem na Koroškem in naši merodajni činitelji bi morali znati upoštevati posebno psihologično stran tega sicer zelo redkega dogodka pri svojih šolskoreformnih prizadevanjih.

Sicer pa bodo nemškonacionalci pri prvi priliki zopet zatirjevali, da so Slovenci na Koroškem z obstoječimi razmerami popolnoma zadovoljni in da si ne žele nikakih sprememb.

Bitka na Kosovem polju — v zgodovini in v srbski narodni pesmi.

Zgodovinsko-literarna črtica. Napisal prof. Makso Pirnat.

Onamo, onamo! da vidju Prizren, ta to je moje — doma ču doč; starina mila tamo me zove, tu moram jednoč oružan poč.

Črnogorski kralj Nikola I.

Črnogorski kralj Nikola I. se odlikuje po izredni vladarski zmožnosti in nenavadni hrabrosti; obče znano je tudi, da ume spretno sukati pero, da je zložil množico prelepih spevov, kateri so mu pridobili odlično mesto med srbskimi pesniki.

Nobena pesem pa se mu morda ni bolje posrečila, nego ona obče razširjena, ki se začinja s kitico:

Onam, onamo! za brda ona.

Zložil jo je leta 1867. V pesniškem navdušenju gleda tu vrli črnogorski gospodar tja dol čez brda in hribe proti jugovzhodni strani. Za temi brdi se nahajajo razrušeni gradovi slavnih srbskih kraljev in carjev; Prizren se dviga ondi, nekdanja sloveča srbska prestolnica; sveti samostan Đirani stoji še tamkaj in ne daleč odtod se širijo boja polja, na katerih spi nešteto srbskih junakov smrtno spanje; in ti junaki kličejo po osveti, ti junaki pozivajo v boj, da se reši bedna raja. Slavni srbski junak Miloš Obilić ima tamkaj svoj grob, k temu grobu roma duh pesnika Nikole in njegova duša upa, da dobi pokoj, kadar bodo vsi Srbi svobodni.

Skratka rečeno: v tej pesmi se spominja Nikola I. stare slavne Srbije, spominja se lepega Kosovega polja. Saj je na tem polju bilo središče nekdanjega srbskega carstva, ondi je bilo njegovo srce, tamkaj pa se je tudi odigrala znana nesrečna kosovska bitka, ki je zadala smrtni udarec srbskemu carstvu.

Na Kosovo polje vodijo čitatelja te vrstice. Iz njih se lahko pouči, kje leži Kosovo polje in kakšno je, iz njih pozve, kaj nam poročate o Kosovski bitki zgodovina in srbska narodna pesem.

I.

Kosovo polje je kotlina, ki meri 6500 km². Na jugu tvori mejo Šara-planina, na zahodu in severu severoalbanske Alpe, z vrhovi Rogozna in Kopavnik, na vzhodu pa Črnagora. Posamezne točke teh gora so 2000—3000 m visoke. Djarčka planina deli vso kotlino v dva dela, katerih eden je pravo Kosovo polje, drugi pa Metoja.

Kosovo polje ni ravnina, ampak valovit svet. V dolžino meri 30 km, v širino pa 16—18 km. Njegova nadmorska višina znaša 600 m. Metoja pa je 40 km dolga in 20 km široka.

Kosovo polje namaka Sitnica, ki se zliva v Ibar, ta pa v Moravo in ž njo v Črno morje. Vode iz Metoje: Pečanska Bistrica, Dečanska Bistrica se stekajo v Drin, ki se izliva v Jadransko morje.

Pod turško vladavo je tvorilo Kosovo polje poseben vilajet (namestništvo), ki je obsegal šest sandžakatov (okrajev), namreč: Prištinski, Skopeljski, Prizrenski, Pečanski, Sjeniški in Pleveljski.

Najvažnejši kralj na Kosovem polju je mesto Priština (18 000 preb.). V Prištini so stolovali srbski kralji. Blizu Prištine stoji znani samostan Gračanica. Nad Mitrovico se nahajajo razvaline slavnega gradu Zvečana, ki je služil srbskim kraljem za stolico.

Metuja ima tri večja mesta: Peč, Djakovico in Prizren. Peč (15 000) slovi po svoji volneni in usnjarski obrti. Nedaleč od Peči so razvaline samostana Studenica. Slavni samostan Dečani, ki sta ga pozidala srbska kralja Stefan in Dušan, stoji 15 km proč od Peči. Djakovica (25 000) izvažja sadje, žito, usnje in orožje. Prizren (40 000) je videl nekdanje lepe dneve, ko so imeli v njem srbski kralji svojo prestolnico. V Prizrenu izdelujejo fino usnje in iz raznih kovin nakrasnine za ročaje nožev, mečev itd.

Prebivalstvo Kosovega polja in Metoje je jako mešano. Na Kosovem polju, v Prištini in Metoji prebivajo Srbi. Moralno in politično prvenstvo imajo Albanci, ki so se pomohamedanili; Albanci silno sovražijo krščansko vero in slovanski jezik. Posestniki in obrtniki so večinoma Turki (Osmantije). Srbski poturice so divji ljudje. Pravoslavni Srbi so siromaki. Pravoslavni Bolgari se odlikujejo po pridnosti in slove kot vrtnarji. Katoliki so trgovci in delavci. Cincari (Kucovlahi, romanskega pokolenja) so se posredovali, bavilo se s trgovino in obrtjo; znani so kot izvrstni zidarji po vsem Balkanu. L. 1864. so tu naselili Čerkeze, da bi izpodirili srbski življenj; Čerkezi žive v veliki revščini. Po mestih se nahaja tudi nekaj španjolskih Židov.

Kosovo je bilo že ob času Rimljanov obljudeno. Med leti 610—640 so se tukaj naselili Srbi; tedaj je Kosovo spadalo k srbski pokrajini Raši. Nekaj časa je bilo pozneje Kosovo v rokah Bolgarov in nato Bizantincev. Koncem 11. stoletja so se polastili Kosovega Srbi. Stefan Nemanja je dobil del Kosovega. Stefan Uroš je razširil svojo oblast že tudi deloma po Makedoniji in Albaniji. Stefan Dušan (1331—55), najslavnejši srbski vladar, se je polastil vse Makedonije, Tesalije in Albanije; za svojo prestolnico je izvolil Prizren in Skoplje.

Ko so vladali imenovani srbski kralji in carji, se je na Kosovem razvila cvetoča kupčija in obrt. S Kosovega so vodila važna t govška pota v Skader, v Bar, Kotor, Dubrovnik in proti Sarajevu. Izvažali so živino, sir, ribe, kožo; uvažali pa sol, obleko, nakitje. Trgovino so posebno gojili Dubrovčani s temi kraji. Kakor važen trgovski kraj je veljalo Novo brdo, ki je ležalo na visoki gori, 23 km vzhodno do Prištine. V dobi od 1350—1450 je slovelo Novo brdo kakor najvažnejše mesto sredi Balkana.

Darovi za jugoslovanske rdeče križe.

Nadalje so darovali za Jugoslovanske „Rdeče križe“ sledeča gg. po K: Županstvo Sežana 100, Družina Lebanova Komen 4, Kristjan Simonič 10, Skrat 3, inž. Lsh 5, Družina Ferluga 3, Realci nabrali 570, Anton Jelka Poje K 2, Na ples. venčku pev. dr. „Trst“ nabral g. Katnik 870, Nabrano v Bovcu (da sicer g. ca Zora Ostanova K 170—, g. ci Dor Kenda in Eliza Kravanja K 8234 in 1 nemška marka, g. ca Alojzija Mlekuševa K 4920) skupaj, V občini Povir nabral Iv. Caharija 23842, I. Vales Kandi 12, Jakob Hofner 5, Nabranih v Bar-kovljah (izročil g. Premru) 15910.

Skupaj K 85846

včera izkazano K 4726753

skupaj K 4812599

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN

PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL COMMERCE 2. ::
Vloge na knjižice 4 1/2% - 5 1/2% po odpovednem roku. Premije vlog 5%.
Stalne vloge 5%. Vloge po tekočem računu po dogovoru najugodnejše. ::
VADIJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA.
Uradne ure od 9.—12. dop in 2. 1/2 — 5. pop.

Hočete imeti dobro obleko in po ceni?

Obrnite se zaupno v skla-dišče izgotovljenih oblek

Armando Levi, Trst, ul. Carducci 32 vogal Santorio

Domače vesti.

Odborova seja političnega društva „Edinost“ se bo vršila jutri v ponedeljek, dne 2. decembra ob 3. popoldne v „Slovanski čitalnici“.

Prosi se za polnoštevilno vdeležbo in sicer ob določenih urah. Predsednik.

Taki so vedno! Nemci kriče sedaj o krivici, ki da se jim godi s tem da je v Budjevicah, Karlu in drugod postavljeno v proračun več za češke srednje šole, nego pa za nemške. S tem da so Nemci prikrasili.

Mimogrede bodi omenjeno, da na te nemške rekrutacije odgovarja praška „Union“ tako-le:

„Vzrok temu je enostavno ta, da so češke srednje šole ogromno obiskovane, vsled česar treba snovati več sporednic, nego pa na nemških srednjih šolah, posebno v Pragi in v okolici!“

To je seveda dovolj veljavno pojasnilo, ali kaj se briga za argumente ljudje, kakoršni so naši politikujoči Nemci? Na Češkem in na Slovenskem! To so ljudje, ki si prireajo dvojno pravico in dvojno moralo!! Kjer so v večini in imajo moč v rokah, uveljavljajo majoritetni princip do skrajnih konsekvenc. Tam je ni pravice in ga ni vsmiljenja za drugorodno manjšino!! Celje, Celovec, Ptuj, Maribor govore. Kjer pa so v manjšini, tam zahtevajo za se vsaj jednako pravico. Vse beneficije večine. „Glej Prago in Ljubljano! Pa naj jim tudi zadovoljujejo primerno njihovu številu — kakor se faktično tudi godi v rečenih dveh slovanskih mestih — pa kriče, da se jim krivica godi, čim ne velja njihova volja v vsem in vsakem!“

V Pragi kriče, češ, da se za češke šole troši več, nego za nemške! A kako postopajo oni sami po mestih s češkimi manjšinami?! Po načelu: sebi vse, drugim nič! Zahtevajo enostavno, naj se manjšine odrekajo svoji narodni individualnosti — naj se asimilirajo!

Isto dvojno moralo in dvojno nemško pravico vidimo, ako primerjamo to, kar zahteva nemška manjšina v Ljubljani, z onim, kar ne dovoljujejo Nemci slovanskim manjšinam v Celovcu, Mariboru, Ptuju itd.

Kjer je Nemec v manjšini, tam bodi enakopraven z večino! Kjer je Nemec v večini, bodi Slovenec brezpraven helot!! Jim je pač zašla v kri misel, da so oni narod, že po rojstvu določen za zatiranje drugih! Hudo nas je poljubil Bog, da nas je postavil v tako sosedstvo! V takem sosedstvu tudi najmirnejši človek ne more živeti v miru. V takem sosedstvu treba že zasukati rokave, če nočeš poginuti!

Taki so ti ljubi Nemci na Češkem, taki na Slovenskem in taki bi bili tudi v Kitaju, če bi le — mogli!!

Kdo hujska v vojno?! Državni poslanec dr. Perko se huduje v „Reichenberger Volkszeitung“, češ: da so na Dunaju v neizmerni svoji miroljubnosti zamudili najprimernejši trenutek za napadalno vojno!! Pretveznim nemškim navduševalcem za mir predbacuje ta vojeviti mož — ki pa sam gotovo ne prime za puško — „erbarmliches Gewinsel“!! Sramotno cviljenje!

Naj je kdo še tako uverjen, da je v konfliktu s Srbijo absolutno in vse pravo na strani Avstrije, bo vendar — ako ima le količkaj, recimo naravnost človeškega v sebi — želel, da se poprej izčrpijo vsi poskusi za mirno rešitev, nego odločilni faktorji posežejo po ultima ratiu, po skrajnem sredstvu, predno pošljejo milijone človeških življenj v nevarnost, tisoče in tisoče v gotovo smrt in prinesejo nad stotisoče družin neizmerne nesreče v žalosti: nad žene, ki izgube soproge, nad sirote, ki izgube svoje očete in hranitelje, nad očete in matere, ki izgube svoje sinove, svojo edino oporo.

Grozna slika je to, ki jo imamo pred duševnim očesom ob misli na možnost boje, morda evropske vojne. Slika obzorjena od krvavega plamena! Zato ponavljamo: le oni, ki nima nič več človeškega v sebi, ki nima srca, ki nima duše, more hujskati v tako vojno, dokler je šele najmanjša iskrica nade, da se jej bo možno izogniti, da vendar utegne na kako nekrvavo sredstvo odtegniti krvavi meč z nad človeštva. Tem večja sramota, da je sedaj ravno v narodu, ki hoče veljati za najkulturnejega na svetu, toliko tacih poživinčencev! Mari pa je nemška kultura taka, da izključa čut — humanitete?!!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sv. Križu pri Trstu je priredila preteklo nedeljo veliko veselico v preblag namen, za prireditve toliko zaželjene in potrebne božičnice ubogim šolskim otrokom. S posebnim zadovoljstvom beležimo, da so se udeležili vaščani te veselice v velikem številu, ter so na ta način pripomogli h tako lepemu materialnemu uspehu, kar nam dokazuje, da umevajo pomen take prireditve. Tujih gostov je bilo navzočih tudi lepo število. Med drugimi smo opazili tudi g. dr. O. Rybára. — Letos nam bo torej v prvi omogočeno, da razveselimo ob božiču naše otročice, ki so do sedaj žalostni gledali svoje tovariše tukajšnje potujčevalnice, ko so prihajali obdarjeni z raznimi darili domov. Ker pa bodo pri tem stroški veliki, in ne bomo mogli zadostiti vsem potrebam, se obračamo do usmiljenih src, da bi nam prišlo na pomoč. Vaak dar, — sprejema jih podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda

v Sv. Križu pri Trstu — nam je dobrodošel. Omeniti moramo še nekaj. — Medtem, ko so vsi ljudje naše vasi odobravalni to prireditve, se je našel neki petelin, ustvarjen po kranjskem vzorcu, katerega je ta prireditev tako vznemirila, da je produkte domišljije svojih razvnetih možganov začel odlagati v izvestne, zakotne lističe.

Ob tej priliki se zahvaljujemo domačim društvom za prijazno sodelovanje, salon-skemu orkestru vrdejskega „Sokola“, ki je skoro brezplačno sodeloval pri veselici, onim, ki so preplačali vstopnico in končno vsem tistim, ki so pripomogli na kakšenkoli način, da se je prireditev obnesla tako silajno.

Godbeni odsek „Zveze Jugoslov. železničarjev“ priredi danes dne 1. decembra t. l. v dvorani gostilne „Balkan“ (ex Grotta) ulica Tivarnella plesno zabavo, pri kateri svira orkester ZJŽ. Rojaki, podprajte edini slovenski orkester v Trstu.

Smrt Marije Terezije. Cesarica Marija Terezija je vladala polnih 40 let. Od leta 1740. pa do 1780. Bila je poslednja veja habsburškega rodu. V svojem zakonu z vojvodo Franom Lotarinskim je imela dva sina in od tedaj datira dinastija habsburško-lotarinska. Čim je zasela prestol, je morala voditi takozvano vojno za nasledstvo s Prusijo, Bavarsko in Francijo. Leto 1763 je znamenito v njenem vladanju, ker tedaj so začela prizadevanja dvora za centralizacijo, to je za ujedinjenje vseh dežel pod njenim žezlom v jedinstveno državo. S centralizacijo je tekla paralelno germanizacija. Centralizaciji je imel služiti tudi kraljevski svet, osnovan v Hrvatski 7. julija 1767. Ta svet je bil sicer leta 1775. odpravljen, ali hrvatskemu saboru ni bila povrnjena vsa oblast, kajti posli hrvatskega kraljevega sveta so bili oddani ogrskemu namestniškemu svetu. Še en važen dogodek izza vladanja Marije Terezije. Leta 1776. je vrnila Marija Terezija Reko in njeno okolico Hrvatski, toda že leta 1776., ko je bil odpravljen hrvatski kraljevski svet, so podredili Reko ogrskemu namestniškemu svetu. Marija Terezija je umrla dne 29. novembra 1780.

Splavljenje dreadnoughta „Princa Evgena“. — Točno ob pol 12 dopoldne včeraj se je vršilo splavljenje tretjega našega dreadnoughta, ki nosi ime slavnega zmagačca Turkov, princa Evgena. Slovesnost je bila mnogo skromnejša, nego je bila ob splavljenju prvih dveh dreadnoughtov in zlasti se je opazalo, da ni bilo navzoče pri slovesnosti nobene druge vojne ladje, kakor edino le mala križarka „Panther“, ki je štacijska ladja v Trstu.

Občinstva pa je bilo pač navzoče velikansko število; zlasti mnogoštevilno je bilo vojaštvo. Kmalu po 11 je dospela kumica nadvojvodinja Marija Kristina in njen soprog nadvojvoda Peter Ferdinand. Navzoče so bile tudi velika vojvodinja Alice Toskanska in njene hčere, nadvojvodinje Margarita Marija Albertina, Germana Marija Terezija in Neža Marija Terezija, ki so se pripeljale v ladjedelnice z avtomobilom. Člane cesarske hiše je sprejel v imenu mornariškega poveljnika vojaški štacijski poveljnik kontreadmiral vit. Kohen v navzočnosti namestnika princa Hohenloheja, župana dr. Valerija, škofa dr. Karla, upravnega sveta ladjedelnice in drugih vojaških in civilnih dostojanstvenikov. Navzoč je bil armadni nadzornik general infanterije Franc Schoedler; minister ni bil navzoč nobeden; državni zbor je zastopal podpredsednik vit. Pogačnik.

Po običajnih blagoslovitvenih ceremonijah in nagovorih štacijskega poveljnika in kumice, je le-ta pritisnila na gumb, in ob boku ladje se je razletela botiljka šampanjca. Ladja je bila krščena. Potem je še pritisnila na drugi gumb in kolos je zdrknil v v svojo element ob pozdravnem gromenju „Pantherjevih“ topov.

Po končni slavnosti se je vršil v slavnostnem paviljonu cercle, kjer sta se kumica in soprog kar najpriaznejše pogovarjala z odličnjaki, ki so jima bili predstavljeni.

Splošno se je opazala v kroju preprosta obleka nadvojvodinje kumice, ki se je tako blagodejno razlikovala od nekaterih dam, ki so prišle ob tej priliki kazati svojo prisiljeno, našemljeno eleganco.

Nadvojvoda in soproga sta se odpeljala z brzovlakom državne železnice ob 8:40 zv. zopet na Dunaj.

Nova ladja bo enaka dreadnoughtoma „Viribus unitis“ in „Tegetthoff“. Gradnja so jo začeli začetkom letošnjega leta in je delalo cel čas okrog tisoč delavcev.

Ime „Princ Evgen“ je nosil v naši vojni mornaric od l. 1856. do 1861. parnik na kolesa. Zgrajen je bil v Benetkah, pa je

Cigaretni papir in
cigaretno stročnice

ABADIE
PARIZ

Dobe se v vseh trafikah

Nova trgovina moškega blaga

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

JOSIP SPEHAR - TRST

ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova

je bogato založena z najlepšim in najnovejšim

moškim blagom za pomlad in poletje po zmernih cenah.

SPECIJALITE7A ANGLEŠKEGA BLAGA.

ARTURO MODRICKY

Prodajalica manuf. blaga in drobni predmetov

Trst, ul. Belvedere 32.

Šivane odeje od K 6:40 do 18.—, volnene K 3.— do 20.—, bel in pisan fuštanj, bombaževi in volneni trikoji za moške, ženske in otroke; volnene in svilene šerpe. Izdelano perilo. — Platno na mero za rjuhe, žimnice, srajce, ovratnice, ovratniki, zapestnice, dežniki itd. Velikanska izbora.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni:

8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11^{1/2}—1 in 7-7^{1/2}.**JOSIP STRUCKEL**

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.

Svilena in okrasni zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci.

Vezanine in drobnarije, preproge, zavese, triliz po izjemno nizkih cenah.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciancich

koncesijonirani zobo-tehnik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbora potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta

potrebščin za sedlarje.

Zovarna čevljev

MÖDLING

v Trstu

130 filijalk. — 1200 delavcev

I. podružnica:

Corso šte. 27.

II. podružnica:

ulica Cavana šte. 11

(vis-à-vis ul. Madonna del Mare)

Finl čevlji po ljudskih cenah.
Izključena vsaka konkurenca.

PRIMER:

Moški čevlji:

črni močni	K 7:50
Box	9:50
fini Goodjeat Welt	13:50
amerikanski	11:—
najfinejši	17:—
nizki čevlji črni	6:—
zelo fini črni	11:30
amerikanski luksus	16:—

Ženski čevlji:

odprti črni „Romana“	K 3:20
lakasti	4:20
nizki čevlji, močni	5:—
chevreau	7:50
najfinejši Goodjeat Welt	11:—
amerikanski luksus	13:—
v barvah	14:—
lakasti	15:—

Čevlji visoki in nizki za
otroke od 2 K dalje.

CORSO 27. ul. CAVANA 11.

Nova slovenska

trgovina izgotovljenih oblek

ter domačega in inozemskega blaga za moške obleke

MARTIN SKAPIN, TRST, ulica Arcata št. 19

Moške obleke od K 14 dalje, deške obleke od K 11 dalje, plat. obleke, vestalje, srajce, malje, sp. hlače itd. Specijaliteta hlače za delavce domačega izdelka.

Napravljajo se obleke po meri vsakovrstnega kroja. Cene absolutno konkurenčne.

JESEN ZIMA

1912

1913

Velika zaloga ter dnevni dohod najmodernejše angleške, kakor druge volne za ženske obleke, fuštanji tkani in velour, odeje šivane (kovtri) domači izdelek, flanelaste odeje, gradl za madrače, preproge, zavese, volnene vseh barv iz čipk in tula, maje, volnene in trikot (fuštanjasti).

Ogromna izbora vsakovrstnega perila in moškega blaga.

V največji slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova šte. 37.

Zmerne cene. Domača in solidna postrežba. Uzorci na zahtevo franko.

Varujte vsako rano infekcije

in pokrijte jo z antiseptično obvezo.

Že 40 let sem se je izkazalo omečilno mazilo, menovano **Praško domače mazilo**, kot zanesljivo obvezilno sredstvo. Isto varuje rane, olajšuje vnetje in bolečine, učinkuje hladilno ter povpešuje zaceljenje in ozdravljenje.

Pošilja se vsak dan po pošti.

1 doza 70 vinarjev. Pri naprej plačanih K 3-16 se pošljejo 4 doze, K 7—10 doz franco v vse kraje av. ogr. monarhije.

GLAVNA ZALOGA:

B. FRAGNER,
c. kr. dvorni zalagatelj
lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, Mala Stran, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloge po avstro-ogr. lekarnah.

Volneno

blage za ženske in suknje za moške obleke, zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 302

Vzor in cenik, čez tisoč stvari s slikami poštino prosto.

Urar Raimondo Bisiach

Trst, ulica Caprin 9,
vogal ulice Guardia.

Velika izbira žepnih ur iz srebra in kovine.

Regulatorji in budilke. Poprave po nizkih cenah.

Vsako uro jamčim 2 let.

Caffé Nuovo
(NOVA KAVARNA)

Trst, Piazza Barriera Settefontane

Prva udobnost. Bogata izbira časnikov. Prvo vrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert. Telefon 19-81. Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten **BUFFET**, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se naročila na dom. Priporoča se udani

FRANJO ABRAM, lastnik.

Če želodec slabo prebavlja

in so zaradi tega v neredu tudi druge funkcije organizma, se z uspehom uporablja **dr. ROSOV BALZAM**

Priznamo, iz izbranih najboljših in dobro učinkujočih zdravilnih rastlin skrbno pripravljeno, vzbujajoče, prebavo pospešujoče in lahko odvajajoče domače sredstvo, ki ublažuje znane posledice nezmernosti, napačne dijetne, prehlajenja, vednega sedenja in nadležnega zaprtja, n. pr. zgago, napetje, premočne tvoritve kislin in krčevite bolečine, je **Dr. ROSOV BALZAM ZA ŽELODEC** iz lekarne **B. FRAGNERJA** v Pragi.

Svarilo! Vsi deli ovoja imajo zakonito zajamčeno vastveno znamko.

Glavna zaloga: Lekarna B. Fragnerja, c. in k. dvornega dobavitelja „Kineumoru“, Praga, Mala-stran, 203, vogal Nerudove ul.

Vsakodnevno poštino razpošiljanje.

1 cela stekla 2 K, 1 polovična stekla 1 K.

Po pošti, če se pošlje denar naprej K 1-50, mala steklenica za K 2-80 ena velika, za K 4-70 dve veliki, za K 8—, štiri velike za K 22— štiri najst veliki steklenice poštine prosto na vse poštaje avstr. ogerake monarhije.

V Budimpešti lekarne: Korányi Lajos, dr. Leo Egger in J. Egger, Ludovik Braun, Jos. pl. Török.

Zaloge v vseh lekarnah Avstro-ograde.

Erminia Warbinek
manufakturna trgovina
Trst, ulica Giulia št. 14.

Velika izber obleke za otroke, damskih bluz, kri vse izdelano po zadnji modi, boe in vseh manufakturnih predmetov. — Stezniki, pasovi, drobnarija

Cene najnižje, brez konkurence.

Zaloga usnja za čevljarje A. DONDA

TRST - Via dell Rivo št. 42. - TRST

Izbor zgornjih del za čevlje (tomal).

Primerne cene in solidna postrežba.

Otvoritev

nove trgovine s steklenino in porcelanom

ter raznih galanterijskih predmetov in šip.

A. PALME & C. o., del. dr. z o. j. TRST

Telefon št. 302. ulica Campanile št. 21. Telefon št. 302.

Steklar vedno pripravljen za dela na domu.

Ugodna prilika za nakup!

Dne 21., 22., 25., 26., 28. in 29. novembra t. l. in dne 2., 3., 5., 9., 11., 13. ter 16. decembra t. l. vsakokrat ob 9 dop. se bodo prodajala pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani obširna **Predovičeva posestva** in sicer v Ljubljani ležeča, za trgovino z živino **renomirana trgovska hiša** (tik poleg klavnice) z živinskimi hlevi in skladišči ter z gostilno in znana **Židanova hiša** ter 16 najeminskih in delavskih hiš v bližini električne železnice v Mostah (v Predovičevem selu) in obširno zemljišče.

Skupna vrednost vseh nepremičnin je K 1,321.156-66, najmanjši ponudek znaša K 1,253.610—. Prodajala se bodo vsaka stavba, oziroma parcela zase in se daje s tem prilika interesentom za majhno svoto nakupiti lepo domovanje.

Dražbeni pogoji so na razpolago pri inšeratnem oddelku tega lista in pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16.

Vknjiženi kreditni zavodi so izjavili, da puste primeren del svojih tirjatev na kupljenih delih posestev še dalje vknjiženi.

Izredna razprodaja!!

Neverjetno ceno! 600 kosov za samo 3 K 80 vinarjev.

Krasna pozlačena prec. 36 ur tekoča ura na sidro z verižico, natančno idoča s triletnim jamstvom, moderna svilena kravata za gospode, 3 kom. najt. žepnih robcev, 1 kras. gosp. prstan, s pojar. kamnom, 1 krasna eleg. damska zaponka, pariška novost, 1 par double zlatih manšetnih gumbov s patentirano zapono, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usajata denarnica, 1 najfinejši žepni nož, 1 dišeče toaletno milo, 1 najfin. užigalo, 1 krasen album z najlepšimi slikami sveta, 3 saljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 20 komadov korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna, stane 3 krone 80 vin. Pošilja proti povzetju dunajska razpošiljalna tvrdka Ch Jungwirth, Krakovo A/4.

NB. Pri naročbi dveh zavojev se priloži angleška brivna britve prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Skladišče kož vseh vrst črne in barvane, vseh vrst rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnico gorajih delov čevljev (tomaje). Teloče kože črne in rumene (Bokskalib). Oščila na najboljše vrste za barvane čevlje. Naročbe za vse kraje deželo izvršuje točno in hitro

Lorenzo Gaggianelli

v Trstu, — ulica S. Lazara št. 17

Kislo zelje

I. vrste, škaf 40 kg kron 4-80; 100 kg kron 10—. Čebula 100 kg kron 7-50. Kumare. Pošilja vsakemu po povzetju

Ant. Linek, Znojmo (Znaim)

POZOR KUPCI!

Dne 21. novembra t. l. je začelo **dražbeno postopanje posestva Elija Predoviča, veleposestnika in veletrgovca z živino, gostilničarja itd. v Ljubljani** ki obstoji predvsem iz renomirane in dolgoletne trgovske hiše, nahajajoče se v neposredni bližini mestne klavnice ljubljanske; v poslopu se nahajajo veliki hlevi za živino in skladišča za meso ter renomirana dolgo let obstoječa gostilna.

Razun tega se proda na dražbi tudi takozvana **Židanova hiša** v Ljubljani, v kateri je nameščeno že dolgo vrsto let c. kr. poveljništvo dopolnilnega okraja v Ljubljani; poslopje je zelo obsežno in se nahaja v njem tudi zelo renomirana, že dolgo vrsto let obstoječa gostilna pri Židanu.

Končno se prodajo posamezne parcele, ki so deloma namenjene tudi za stavbišče in so raztresene po celi ljubljanski okolici.

Proda se tudi celo selišče, takozvano **Predovičevo selo**, ki obstoji iz 16 večjih in manjših hiš, katerih večina je posebno prikladna za delavske družine in so sploh namenjene delavskim stanovanjem.

Kdor naših čitateljev bi se zanimal za to prodajo, naj se oglasi v našem inšeratnem oddelku, kjer mu je na razpolago dražbeni oklic, v katerem so posamezni objekti in pa njih cene natančno razvidne.

Nova trgovina manifakturnega blaga

Trst, ul. Belvedere 2.

Konfekcije in drugi drobni predmeti.

Priporoča se cenj. občinstvu lastnica

ANA vd. TONEL.

Priporoča se slovenska šivilja

TRST

ulica Barriera vecchia 33

vrata šte. 13.

ČISTILNE KROGLJICE

ki prenavljajo kri dobre proti hemorejdnam, sestavljene iz rastlinskih snovi, priporočljive za redno delovanje črevesja proti hemoroidnim nadležnostim, lažjemu itd. — Cena škatli 50 stotink.

Glavna zaloga:

lekarna „Galeno“, Trst, via S. Cilino.

Mehanična kleparska delavnica za kov. nske izdelke

Giusto Pilotti fu Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25.

Riva Pescatori št. 14

Specijaliteta: ladijske svetilke. Posoda in škatle iz bele in kamno-barvne pločevine.

Žlebovi, cevi in zidne obloge iz vsake snovi v kosih po 2m (brez zvezave).

Prva slovenska mirodilnica v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Ante Lisica

Trst, ul. Lazzaretto vecchio 36.

Zaloga dalmatinskih vin

iz Visa in Poljice s priklopljeno gostilno.

Gostilna v ul. Pozzo št. 20

(Sv. Jakob) kjer toči žganje in druge likerje.

Gostilna v ul. Cas. Donadoni

— ter gostilna —

Campo S. Giacomo št. 19.

Vino na debelo po ugodnih pogojih.

Priporoča se cenj. občinstvu za obilen obisk.

Nove OSRAM ::: svetiljke :::

Na mesto stisnjene kovinske niti se uporablja pri novi svetiljki „Osram“ samo še potegnjena svetilna žica.

Te nove svetiljke „Osram“ imajo veliko več odpornosti proti tresenju. Trditelj, da se svetiljke s kovinasto nitjo v rokah občinstva hitro razbijejo, postanejo brezpredmetna, ako se uporabljajo nove svetiljke „Osram“ s potegnjeno svetilno žico.

70% prihranka na toku in druge prednosti „Osramove“ svetiljke ostanejo vzlic tej važni spopolnitvi nezmanjšane.

Pri nabavi žarnic zahtevajte izrecno nove žične svetiljke „Osram“.

Vsaka prava „Osramova“ svetiljka mora nositi napis „Osram“.

Dobiva se v Trstu pri tvrdki Ingegneri Cimadori, Mauro & Ci.

ulica Giosuè Carducci št. 8-10.

Družba „Osramovih“ svetilk z o. z. Dunaj VII 2.

Italijani in Slovani ob Adriji.

Italijanski časnikar Gubello Memmoli, ki se sedaj mudi v Sofiji kakor dopisnik rimskega lista „Giornale d'Italia“, objavlja v tem listu obširen članek, v katerem razpravlja o srbskih zahtevah glede luke ob alban-skem obrežju. V tem članku pravi g. Memmoli pred vsem, da niti Srbija, niti Grška nimata nikake pravice do Albanije, ker je ta dežela albanska. V tem oziru se torej interesi Avstrije in Italije popolnoma ujemajo. Avstrija da se mora na vsak način upreti rastočemu vplivu Slovanstva ob Adriji! In to ne le, da se zavaruje pred nevarnostim notranje sosesije, temveč tudi, da se ohrani madjarsko-nemško nadvladje.

Potem vprašuje člankar, kateri so pravi vzroki srbske zahteve po izhodišču ob Adriji, ter odgovarja:

„Teh razlogov se v Italiji ne razume lahko, vidijo se pa z večjo jasnostjo po — bilo tudi le kratkem bivanju na Balkanu. Resnica, ki jo je pač treba povedati, je ta, da Srbija, ki jo smatrajo za zapadno-jugoslovanski Piemont, smatra — kakor smatrajo vsi Jugoslovani — Adrijo za pretežno slovansko morje: ona hoče priti do Adrije, vriniti se med Črnogoro — ki je sama premajhna, da bi postala center slovanske kulture — in Albanijo, z očitnim namenom, da poskusi počasi, a po določenem načrtu slavizacijo teh pokrajin in da bi končno ob morju tvorila privlačno središče za jadransko Slovanstvo od Trsta (tu je g. Memmoli pristavil svoj: sic!) do zadnjega dalmatinskega zatona. Italijanski srbofilni in slavofili se dajejo predaleč zavajati v svojem svetem navdušenju za zmagovalno križarsko vojno proti turškim barbarstvom. Italijanski interesi v Adriji soglašajo z onimi Avstrije, ki hoče nudičiti pojavljajoča se irredentistična strem-ljenja svojih slovanskih podanikov: Slovencev, Hrvatov, Dalmatincev in Bosencev. To utegne boleti gotove občutljive duše, a je tako. Italijani preko meje vedo to bolje, nego pa oni v kraljestvu. Zadrski Italijani že vedo, zakaj so na hrvatske provokacije, ki so proslavljale Srbijo, odgovorili s klici: Doli s Srbijo! In naj se nikar ne reče, da je nevarnost daleč in da mala Srbija ne more ustrašiti ne nas, ne Avstrije! Srbija, ki je tesno zvezana z Bolgarijo in Črnogoro — četudi ne s federativno pogodbo — ni niti etniški, niti vojaški slaba. Pišem vam iz Sofije, ki se mora smatrati za moralno središče Jugoslovanstva in bo bržkone jutri politična prestolnica balkanske konfederacije. Vsi mi Italijani, ki smo tu doli, smo sledili in še sledimo z navdušenjem sijajni pohod zmagovalnega slovanskega orožja proti Turkom; pa, dasi smo se tudi mi navduševali v momentih navdušenja, ki preveča duše naših gostiteljev, smo vendar opazili gotove simptome, ki dajejo misliti pred vsem Avstriji, a tudi Italiji. Slovanstvo je zadobilo nepričakovano moč! Tukaj živi mnogo „neodrešenih“ Slovanov: Slovencev, Hrvatov, Dalmatincev. Treba videti, s kako napetostjo zasledujejo dogodke in kaka upanja se pojavljajo v njih srcih! Posebno se razvija iz srbskega središča mogočna centripetalna moč, ki že privlačuje nase raztresene molekule slovanskega sveta. Predno sem prišel v Sofijo, sem videl — šetajoč po belgrajskih ulicah — v vseh izloženih oknih knjigarn entnografične karte srbstva in geografične karte carstva Dušana Silnega, ki so jih o priliki vojne izvele iz arhivov. Ena sama barva pokriva prve od italijanskega (sic!) Trsta do albanskega Drača in italijanske oaze so izginile v slovanskem morju. Od Nabrežine naprej je ves istrski polotok slovanski in slovanska brez usmiljenja so dalmatinska obrežja. Potem se pa še čudite, če Zadrčani ne kličejo živila Srbija, kakor jadranski narod, kakor to delajo njih učeni in slavni sobratje v kraljestvu! Ah, seveda, v Italiji misli večina ljudstva, da za nas ob Adriji ni slovanske, temveč germanske nevarnost, kakor v Trentinu.“

Potem nadaljuje Memmoli: V interesu Srbije same je, da ne postane jadranska sila, ker bi v tem slučaju morda neizogibno postala nasprotnica Italije. (To je pa argument, ki velja počen groš!) Oni maloštevilni Italijani, ki morda sanjajo, da bi jadranska Srbija postala (če prorokovanja niso kriva) zavez-nica, so sanjači, ki zidajo na pesek in nimajo pojma o razmerah, v katerih se razvija boj narodov na oni strani obrežja Adrije. V jadranski Srbiji in v vseh etničnih elementih, ki jih ona privlačuje, ne moremo mi — v kolikor branimo interese italijanstva na morju, ki je bilo beneško, pričakovati drugega nego nasprotnikov. In nasprotnike — priznavam to brez drugega — ki je nevarnejši nego ona ista Avstrija, ki so bila dosedaj ob obrežju Adrije slovnofilska (To pa to!) na škodo italijanstva!! Avstrija ima moč denarja in bajonetov, česar Srbija nima v taki meri; Srbija pa ima zase neprecenljivo moč: moč ideje in narodnega čustvovanja. In naša dolžnost je, da preprečimo, da bi se ta energija razvila na račun italijanstva.“

Na podlagi teh razmotiranj prihaja člankar do zaključka, da morata Italija in Avstrija ob Adriji nastopiti sporazumno proti — Slovanstvu!!

Ta politika — tako končuje g. Memmoli — zajamči našim po osvojevalnem Slovanstvu ogroženim brat-m na oni strani meje (v Avstriji) vedno svobodnejšo vladno in bolj človeško postopanje, ker bo Avstrija v svojem

boju na nož s Slovani svoje države, ki so postali drzni vsled zmag svojih rojakov na oni strani Dunava, — hočeš, nočeš, moraš — morala iskati ojačenja v italijanski pomoči.

Priobčujemo gornja izvajanja, ker so karakteristična za mišljenje Italijanov in nam kažejo, koliko je vredno italijansko prijateljstvo do Jugoslovanov!! Tako, kakor gospod Memmoli, mislijo po večini tudi drugi Italijani. Gospod Memmoli se seveda ne upira zasedenju alban-skega obrežja od strani Srbov zato, ker mu je za Albance, temveč zato, ker vé, da bi bili z onim dnem, ko bi Srbija zasedla Albanijo, uničeni vsi načrti, ki jih je Italija imela glede te dežele. Priznavamo tudi, da se v Adriji res križajo slovanski in italijanski interesi, a križajo se le v toliko, v kolikor smatrajo Italijani Adrijo za izključno italijansko morje. Glede razmerja med Slovani in Avstrijo pa stoji italijanski časnikar na povsem napačnem stališču in so temu primerno napačna tudi vsa njegova tozadevna izvajanja. Gospod Memmoli identifikuje namreč specifične interese Nemcev in Madjarov z onimi Avstrije, postavlja se na stališče, da je tlačjenje Slovanov v interesu Avstrije, dočim je fakt, da bi ravno to neizogibno dovelo Avstrijo v pogubo. O kakih skupnih interesih Avstrije in Italije v Adriji ne more biti niti govora. Z vsakim ojačenjem italijanstva ob iztočni obali Jadranskega morja bi se ojačil tudi italijanski irredentizem: a temu naravna posledica bi bil slovanski irredentizem, ki bi postal res neizogiben, če se ne izpremeni ves notranji sistem Avstrije, in ki bi bil vsekakor nevarnejši nego italijanski irredentizem, ki pač ne p stane nikdar nevaren, dokler bo imel protitežje v državi zvestih Slovanih!!

Črnogora in balkanska vojna.

Iz predavanja g. dež. posl. dr. Justa Pertota.

Naš deželni poslanec g. dr. Just Pertot je bil prvi slovenski zdravnik, ki je pohitel tja dol k našim bratom, ki se bore za osvoboditev krščanske raje iz štiristoletnega turškega robstva, da jim ponudi svojo zdravniško službo, porabivši tako na najčlovekoljubnejši način svoj letni dopust. In bilo je tedaj res potrebno to, kajti v Črnigori ni bilo zdravnikov. V vsem Cetinju so bili menda samo trije, a drugo vse je bilo na bojnem polju. Dr. Pertot je prišel torej res v pravem času in je imel tudi ves čas svojega bivanja v Črnigori dela čez glavo.

Prošli terek je g. doktor predaval v dvorani rojanskega konsumnega društva o dojmih, ki jih je zadobil o Črnigori in njenem prebivalstvu sedaj, v tako resnih časih vojne in prelivanja krvi. O predavanju smo že nakratko izpregovorili v našem listu, zato naj danes nekoliko obširneje omenimo nekatere važnejše in značilnejše točke iz tega predavanja.

G. predavatelj je osnoval svoje predavanje na vodilno misel: vsa Črnogora, ves črnogorski narod se v polni meri zaveda velevažne naloge, ki jo je vzela nase Črnogora po bitki na Kosovem polju, ko je palo silno carstvo srbskega carja Lazarja, da namreč osveti ta poraz in zopet osvobodi podjarmljene srbske zemlje. Ta misel vodi ves črnogorski narod v njegovem nekdanjem boju, ta misel je bila, ki ga je sploh pripravila od tega, da je potegnil handžar izza pasa in se po stotič zopet vzdignil na krvnega sovraga Turčina, da mu končno izplača račun za več nego poltisočletne grozote, ki jih je uganjal nad njim in njegovimi rodniimi brati.

Gospod predavatelj je tu pripovedoval, kako silna želja, kako neutišno hrepenenje navdaja vsakega Črnogorca, da žrtvuje sebe in svoje življenje na žrtvenik domovine, kar zlasti kaže dolgotrajni, ljuti boj za trdnjavo Taraboš nad Skadrom.

Trdnjavo Taraboš so pred nekaj leti zgradili po nalogu turške vojne uprave nemški častniki in vojni inženirji. Turška vojna uprava je bila namreč menenja, da je Ska-der vrata v Albanijo in vse njeno ozadje, Taraboš pa ključ k tem vratom. Kdor ima Taraboš, ima tudi Skader in Albanijo. Ker Turci seveda ni za delo, so delali tedaj vsa stavbena dela Črnogorci, ki so se izkazali pri tem svojem poslu zelo spretni in okretni. Širokost okopov je bila določena namreč prvotno na poldrugi meter, ker so mislili nemški častniki, da je to dovolj, da ne more nihče skočiti preko okopov; toda Črnogorci so s tako lahkoto preskakovali te okope, da so inženirji morali uvideti svojo zmoto in so morali znatno razširiti okope. Črnogorci se še sedaj radi pobahajo, da so tako taraboško utrdbo zaradi njih stale turško vladno par milijonov več, toda prav to se sedaj zelo maščuje nad njimi samimi, kajti taraboške utrdbe so skoraj nepremagljive in to tembolj, ker je hrib visok in zelo strm. (Če se primerja z našimi krajevnimi razmerami, je Taraboš nekako tako nad Skadrom, kakor Opčine nad Trstom, toda okrog 200 metrov še višji).

Vzlic temu pa, da Črnogorci sami le predobro poznajo, kako je skoraj nezavzetno utrjen Taraboš, so vendar nejevoljni, da jim vrhovno poveljstvo ne dovoli naskoka na utrdbo, kajti prepričani so, da bi bila trdnjava

Dalje na VIII. strani.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Preyvroča volje do jedi, utrjuje želede in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odlikovane s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi spričevanji.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Novo skladišče

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. 2066 Narodna trgovina.

„Alla città di Lione“ - Trst - Borzni trg št. 3

Svilena podloga

prve vrste, po K 1-30.

Baržuni

za črne obleke in vseh barv po K 1-90 in več.

Velour du nord

za jopiče in plašče, širina 80 cm po K 7-90 in več.

Velvet

angleški, širina 70 centimetrov po 4-70 in več.

Priložnostni nakup: TAFFET-SIFON K 1-38. — Velikanska izbira svile za toalete po tovarniških cenah. Vzorci na deželo poštine prosto.

Moja žena

in vsaka pametna, štedljiva gospodinja uporablja mesto dragega kravjega, kuhinjskega ali namiznega masla boljše, zdravje, redilno izdelano in skoraj za polovico cenejšo margarine

„UNICUM“

Dobiva se povsod, ali pa se naroči naravnost. Združeno tovarne masla in margarine, (Vereinigte Margarine- u. Butterfabriken) Dunaj, XV. Diefenbachgasse 59.

SLOVANSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA PAPIRJA

JOSIP GORENJEČ

Brzjavna adresa:

GORENJEČ - TRST

TELEFON 21-15.

Trst, ul. Caserma 17.

POLEG KAVARNE COMMERCIO

Najbogatejša zaloga knjig, papirja in pisarniških potrebščin. Velika zaloga muzikalij, molitvenikov in časopisov

Poštna naročila obavljajo se isti dan.

Pristne orientalske preproge

vsake velikosti in vsake razsežnosti najfinejše in najbogatejše

antične in moderne orientalske preproge,

orientalske bronce in haremska vezanja dobavlja

M. GABAI, Trst, Corso, Capo piazza št. 2,

(palača Modello).

Sprejemajo se vsaka popravila preprog in stare preproge se zamenjavajo.

Velikanska zaloga manufakturnega blaga

M. AITE

ulica Nuova 36 s podružnico ulica Nuova 38, vogal S. La zzaro

Naznanja svojim cenj. odjemalcem in slav. občinstvu, da prodaja zaradi prenapolnjenosti blaga po zelo znižanih cenah manufakturno blago vsake vrste za pomladansko in poletno sezono in sicer: velika izbira volnenega blaga za ženske in moške obleke. Zefir, voile perkal in batist vse v najmodnejših barvah, kakor tudi ogromne zaloge vsakovrtnega perila na meter platnena in bombaževa blaga. Trliž, žima in volna za žimnice, (matrace), posteljna pogrinjala in vsakovrstna zagrinjala bele in barvane. Velikanska izbira naravnega perila za ženske in moške in sicer: srajce, pletenice, ovratnike, ovratnice itd., vse po najmernejših cenah.

Razne sile, okraski in drobnine za štolije in tudi krojače.

Vse blago iz najprvih tovarn!

Cene nižje od vsake konkurence!

Nicolò Cosciancich
koncesioniran zobni tehnik
Trst, ulica Ponterosso 5, II.
vhod v ulici Nuova šte. 15
Sprejema 9-12 1/2 in 2 1/2-7. Cene zmerno.

Avtorizovana dunajska šola.
— — — — —
rezanja oblik, izdelovanja oblik in perila
ANA NOVAK - TRST
ulica San Lazzaro 16, III.

V novem bazarju
v ulici Belvedere št. 7
se dobi blago po konkurenčnih cenah.
Posebno železne kuhinjske posode, porcelan in steklo kakor tudi velika zaloga igrač.
Za obilen obisk se priporoča
EMILIA NOVELLI.

Nova klobučarna
Giorgio de Luisa
Trst, ulica Barriera vecchia šte. 2.
Moderna dobro preskrbljena zaloga klobukov iz prvih tovarov.
Velikanska izbira angleških čepic za moške in dečke.
Cene izredno zmerno. Sprejemajo se poprave.

Dr. Leopold Mraček
zobozdravnik
Trst, Corso 17.
Ordinira od 9 do 1 in od 3 do 6 popoldne. — Izvršuje vsa dela po najmodernejših sistemih.
Za uboge znižane cene.

Nova prodajalna zlatarja-urarja
Alessandro Zamaro, Trst
CORSO šte. 23
Podružnica: ulica Barriera vecchia 20.
BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z demanti ali brilanti in brez istih.
Veržice, priveski, zapetnice, zlato in srebrne ure, stenske ure itd. itd.
Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije. Cene zmerno.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konces. zobni tehnik
... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Skladišče šivalnih strojev
Luigi Gramaccini
TRST, ulica Barriera vecchia št. 25
Cene dogovorne. — Plačilo na obroke.
Sprejme se popravljanje šivalnih strojev vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov.
Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Bogomil Pino
== urar in zlatar ==
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhani, prstanov, dijamantov, zlatih verižic, zlatih in srebrnih za moške, ženske in otroške.

IGNAZIO POTOČNIG

Trst, ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.

VELIKA ZALOGA oblek za moške in dečke.
Specijaliteta: paletoti, črni in modri, raglani, kavne in pepelnate barve, kakor tudi moderni

VELIKA IZBERA BLAGA ZA MOŠKE.
— — — — —
Izdelujejo se obleke tudi po meri. — — —
Cene, da se ni batil nikake konkurence.

NOVO! Najboljše 1912. NOVO!

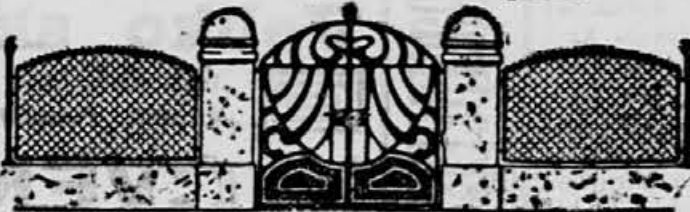
N. d. p. šte. 526081. **Novoletna šaljiva dopisnica**
kakor je še ni bilo. Vsaka dopisnica najboljše, nedosegljiva, humoristična, senzacionalna. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev je dobro sortirana in vsaka dopisnica v zavrtu.

MI imamo edini razprodajo.

Iščemo se zastopniki povsod.

10 orig. vzorcev proti vpošiljki 0-75 K. **Habighorst & Co., Bochum i. W.**
25 komadov K 1-
50 " " 1-75
100 " " 3-
Poštini predal 149.
Povzetje 40 vinarjev več. — Sprejema se za plačilo znamke vseh dežel sveta.

Moderne železne ograje
za vile (dvorca), vrta, tovarne, dverice, preostre za tamo itd.
Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.

Želena Industrija alpskih dežel Ferd. Jergitsch's Söhne - Klagenfurt.
Stalni zastopnik v Trstu.
Podružnica tovarne v Gradcu, Göttingen Markt; podružnica tovarne na Dunaju V/I. Wienerstrasse 45.

Nova narodna gostilna

se je odprla

v ulici Pietà št. 29.

Slovanskemu občinstvu so na razpolago
izborna dalmatinska vina

ter vedno sveža gorka in mrzla jedila.
CENE NIZKE.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Jernej Kapič
gostilničar.

GIUSEPPE ŽUŽEK
TRST, ULICA GIULIA 7.

Trgovina s porcelanom, steklenino, svetilkami in šipami, kuhinjskimi potrebščinami, vstavljenje šip na domu po najzmernejših cenah.

ALOJZ KRŽE

Barkovlje, (Bovedo) via Perarolo 342.
Priporoča cenjen. občinstvu svojo
trgovino jestvin
in kolonijalnega blaga

Josip Zavadlal

Trst, ulica Marco Pollo 6.

Priporoča cenj. občinstvu

svojo pekarno

Večkrat na dan svež kruh. Prodaja se moka iz prvih mlinov. Likeri in vino v steklenicah.

EMILIA CEREGATO

TRST
Campo San Giacomo šte. 2.
Priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino pisarniških in šolskih potrebščin.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Iščem dobrega kmetskega sirovega masla

za celo leto. — Le čisto blago.
Ponudbe pod „MLEKARNA ŠT. 2498“
Inseratnemu oddelku Edinosti.

9 žrebanj na leto

s sledečimi glavnimi dobitki in sicer:
2 po 113 30.000 in 15 000, 1 po 100.000, 75.000 in 20.000
in 1 po 30.000 in 20.000

nudi, poleg mnogih postranskih visokih dobitkov, naslednja priporočljiva skupina:
1 srečka ital. rudečega | 1 srbska drž. srečka | 1 srečka dobrega križa iz l. 1885. | iz l. 1888 | srca József iz l. 1888

Prepuščamo to skupino srečk proti gotovini po dnevnem tečaju ali pa na

50 mesečnih obrokov po K 3-50

s popolno igralno pravico, na podlagi zakonito izstavljene prodajne listine, takoj po vplačilu prvega obroka. — Nadaljnje obroke se vplačuje potom poštinih položnic. — Izkaz vseh drugih skupin ali posameznih srečk pošlje na zahtevo

Narodna posojilnica in hranilnica
v Trstu, Nova ulica št. 13, II. nadstr.

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrirana zadruga s posebnim statutom.
ul. S. Francesco d'Assisi št. 2 I. nadstr.

Poštne hranilnišči račun 74.679 Telefon 16-04.
Podpisana si svoja naznanila slavnemu občinstvu, da oddaja strankam v brezplačni najem

male hranilne skrinjice
Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take skrinjice, ki so primerne za prihranjevanje malih in večjih evrov.
Skrinjice se dobe pri podpisani zadrugi.

Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rentni davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama. Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačili. Nadaljnja pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne in od 3 do 5 ure popoldne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.
ul. S. Francesco šte. 2. I. nadstr.

-1- Giulio Reddersen -1-

TRST, ulica Giuseppe Carducci šte. 23
TELEFON šte. 813 in 814

Kirurške orodje, ortopedični aparati, Moderel, umetne roke in noge, bergije, kilni pasi, elastični pasi in nogovico, elektroterapijske priprave, aparati na inhalacije.
SEKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravstvo. Potrebščine in gumije in nepredelane blage.

Hermangild Trecca

Barriera vecchia šte. 8

ima veliko zalogo

umetnih predmetov

VENCI

od porcelana in bliserov vezanih s modre žice, od umetnih cvetov s traskovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Proračuni zastoj!

Popolne instalacije za vodo, plin, klosetne sesalke, kopelji in kopeljski peči. Vsakovrstne sobne peči, acet. aparati. Zaloga aparatov za žarečo luči. Mrežice in stekla

Rodolfo Sismond

avtoriziran mehanik - instalater
Trst, ulica Muda vecchia 5.

Odpri se je

nova pekarna

s prodajo sladčile, raznih vin in likerjev v botiljkah

v Trstu, ulica Raffineria 9.

Priporoča se udani voditelj

Serafin Siega.

FRAN BATAGELJ

čevljarški mojster
Trst, ulica Vittoria Colonna 10.

v bližini ulice Tigor), priporoča se slavnemu občinstvu. Izdeluje in popravlja vsakovrstno obuvalo za moške, ženske in otroke. Sprejema naročila po meri. Cene zmerno.

Restauracija FINDING

Trst, Via cologna 11

Vsako nedeljo in praznik

PLES

Vstop 50 stotink, po 8. uri 30 stotink!
K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najbo jst vir za dobivanje pečene kave.

Mirodilnica

Ivan Kamauli

Sv. Ivan pri Trstu.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se preselil v lastno hišo blizu „Narodnega doma“.

Priporočam se za obilen obisk udani

Ivan Kamauli.

Skladišče oglja in drv

za gorivo, petrolja in stavb. materiala

Josip Miceu

Trst, via San Cillino št. 2 (Sv. Ivan)

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Delniška glavica K 8.000.000.—

Rezervni zaklad: K 800.000.—

Centrala v LJUBLJANI.

Podružnice v SPLJETU, OEOLOVCU, SARA-
JEVU, GORICI in CELJU;
Ekspozitura v GRADEŽU.

Piazza della Borsa št. 10, telefon št. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute,
čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze;
hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti; obrestuje vloge na tekoči račun po
dogovoru; prodaja srečke na majhne mesečne obroke.**VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE S ČISTIMI 4 1/2 %.**

V času letne sezone posluje

Ekspozitura v Gradežu

Viale Gradenico št. 3.

TELEFON ST. 43.

Brzjavi: Ljubljanska banka, Gradež.

RESTAVRACIJA**„ALLA STAZIONE“**Trst, trg pred juž. kolodvorom 3
(Nasproti južnega kolodvora).Priporoča se slavnemu občinstvu in pot-
nikom, ki potujejo skozi Trst za obilen
obisk. Toči se izvrstno pivo in vino
prve vrste. — **DOBRA KUHINJA.**

CENE ZMERNE.

Lastnik Anton Andrijačič,
bivši vratar hotela „Balkan“.**Trifolium**

20 prodajalnih prostorov.

Centrala: ulica Stadlon. - Tel. 1773

**Čisto, domače, filtrirano
mleko** pasteurizirano, ohlajeno
na nizko temperaturo.
Najfinejše čajno maslo pristno domače
in sveža jajca.**SPECIJALITETA**

Sterilizirano mleko za otroke!

Naravni led v kosih in kolih iz tovarne v Banah

Od dobrega najboljši!

Singer Co. del. dr. za šivalne stroje.

Trst, ulica Carlo Ghega št. 13.

Popravlja stroje vseh vrst, strokovnjsko in
najceneje. Brezplačen pouk v šivanju, vezanju
in krpanju.

Šivalni vzorci in ceniki zastoj.

M. KukanjaTrst - via della Caserma št. 10 - Trst
(vogal ulica Valdirivo)priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih kôž

za čevljarje.

Cene take, da se ni bati nobene konkurence.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi
zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. II

Velika zaloga dvokoles
in kmetijskih strojev, gramofonov,
orkestronov pri **Batjel-u,**Gorion, Stolna ulica št. 2 in 4.
Mehanična delavnica. — Prodaja na
obroke. Ceniki franko. Velika zaloga
vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni.**Zaloga pohištva iz Solkana**

na obroke

Trst, ulica Madonnina 5.

Popolne sobe, zelo fine, solidne, postane-
dobro izdelane, čvrste, svetle in nepoli-
rane ter posamezno pohištvo, tudi že,
lezo; šivalni stroji, stenske ure, slike,
ogledala, manuf. blago. — Zmerne cene**A. SBOGAR**

kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico

za nikelliranje, posrebrnenje, bakranje itd. Hd.

Trst, Via Gastano Donizetti 5. - Telefon 126, Rim. IV.

Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in bencin, sesalke, šivalne stroje,
motosiklo, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za
električno razsvetljavo, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone
in vsako delo elektrotehniško. — Zalega žarilo, stekel za gas in elektriko in drugih predmetov.**:: Cabaret „Maxim“ ::**

Ravnatelj: K. Maurice.

Trst, ulica Stadlon št. 10.

Ravnatelj: K. Maurice.

Od 1. do 15. novembra senzacionalen spored!

MIMI FERLA, subretka.

MELLY MIELS, subretka.

FRANZI RELLY, subretka.

SMITH & JACKSON, amerikanske pesmi in plesi.

LA LANERA, plesalka.

GRETIL KOENIG, subretka.

TRANTE LIEBE, deklamovalka.

PAVEL STEFAN, humorist.

SIEGFRIED OSER, komik.

NINI CLAIRON, subretka.

Začetek točno ob 9. — Konec ???

VSTOPNINA: I. prostor 2 kroni; II. prostor 1 krono.

„ALLA FIDUCIA“

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in otroke

Trst, ul. Scorzeria 4 (vogal ul. Arcata).

Paletots iz črnega sukna, močni, za moške	od K 18.—	dalje
Ranglan modernih vzorcev iz angleškega blaga	„ „ 27.—	„
Moške obleke modernih vzorcev iz dobrega blaga	„ „ 19.—	„
Deške obleke	„ „ 14.—	„
Paletot za otroke v modernih barvah	„ „ 11.—	„
Otroške obleke v vseh barvah in oblikah	„ „ 6.—	„
Moške hlače iz sukna	„ „ 5.—	„

VSE PO TOVARNIŠKIH CENAH.**NEPRODİRNE PLAHE**

za vozove, vagone, blago i. t. d.

Obleke in plašči iz cerade. Volnene odeje in plahte za konje.

GIOV. SIVITZ, Trst

Telefon št. 18-83.

ulica G. Galatti št. 8.

Telefon št. 18-83.

Prva jugoslovanska
tovarna glasovirjev**Anton Pečar**

Trst — via Farneto št. 42 — Trst.

Izdeluje, popravlja, uglašuje, menjuje glasovirje, pijanine itd.

Delo točno.

Cene nizke.

Svoji k svojim!

Zaloga manufakturnega blaga

„Alla Convenienza“**IVAN OKLOBZIA**

TRST -- ulica Barriera vecchia št. 37. -- (ex PEKIĆ).

VELIKA IZBER.

BLAGO ZA GOSPE.

Perilo, dvojniki, spodnje perilo, volnene in kotoninaste odeje.

Izgotovljeno moško in žensko perilo. Specijaliteti platno od 36 v. dalje.

Na obroke!**Velika zaloga izdelanih oblek**Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnike
vseh kakovosti. — Specijaliteti v veznji.

Velika izbira volnenega blaga.

Najzmernejše cene.

Adolf Kistoris - Trst

Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zaves „Buffer Automatic“.

Telefon št. 251, Rim. II.

PRIPOROČLJIVE TURDKJE

Krojači:

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst,
ulica Geppa št. 10, I. n.

Mesarji:

MESAR ALOJZIJ DOLENZ — Trst,
ulica Belvedere št. 2.**Najljubši** spomini so artistične fotografije na
kristalu, porcelanu itd. za priveske,
nagrobne kamne in slinčice. — Zastopnik velikega
podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je
GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova
št. 41 (palača Salem). 1498**Prodaja** pohištva, bombaževine, slik in dečnikov
na mesečne obroke. Via Chiozza 6,
I. nadstropje. Ivan Klun.**Robert Ciani, urar**, Trst, ulica Carlo
Ghega 8 prodaja
lepne in stenske ure ter sprejema vsako
popravljanje po niski ceni s dvoletnim
jamstvom. 129**Slavnemu** občinstvu naznanjamo, da sva
otvorila gostilno v ulici dell
Sapone št. 2. Zagotavlja točno postrežbo in se
priporoča udana Metod Rebernak (prej pri Brzka
natakar) in Andrej Ivančič. 2301**Antonio Alberti** zavod za izdelovanje
in barvanje kožuho-
vine v Trstu, ulica Poniziana 131. Telefon 23 56.
Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhov.
Prevzema naročbe in vsako popraviljanje. Čisti in
pere vsakovrstno kožuhovine. 1572**Mihael Lampe** Trst, ul. Solitario št. 25
— Pekarna in sladši-
čarna. — Vedkrat na dan sveži kruh. —
Posebno vino in likerji v steklenicah. —
Postrežba tudi na dom. 539**Stara grška žganjarna . .**v Trstu, Via Cavana 8. Tu se dobi bogata iz-
bira likorjev; specijaliteti: grški in francoski konjak,
kranjski brinjevec, kranjski slivovec in brinski tropi-
vec in rum. Cene nizke. Izbira grščice. Sladščice in
sapečenci. Grška mastica iz Šija. — Se priporoča
Andrej Antonopula.**Costante Marco** Priporoča o-
njenemu ob-
činstvu svojo žganjarno in sladščarno,
nahajajočo se v ul. Molina a vento 51 ogel ul.
Sette fontane. Vsakovrstni likerji in vino v
steklenicah. Cene zmerne.**Kat. vd. Mulej**, Trst, Piazza Ponterosso 5.
Trgovina jestvin in kolo-
nialnega blaga, specijaliteti: pristno čajno maslo,
kranjske klobase in lirske testenine. — Za obilen
bisk se priporoča udani Ivan Bidovec, vodja. 5086**Marino Mattulich** TRST, ulica Ponte-
terosso št. 9. —
Tovarna pečatov, tablic, pečatov za župnije, gla-
varstva, urade itd. Pisalni in korisni stroji. 2052**Pozor Slovani!** Podpisani naznanjam,
da sem prevzel znano
gostilno (z diplomiranim vinom) od gosp. Kovačiča
v ul. Giulia št. 13 (nasproti ljudskega vrta). Točil
bom najboljša dalmatinska vina po niskih cenah.
Splitško in viško vino:
staro (črno) 80 vin., novo (črno) 88 vin.,
belo . . . 88 . . . opol . . . 88 . . .
čez cesto . . . 80 vin.Dobra domača kuhinja, mrzla in topla jedila v vsa-
kem času. Obred po 48 vin. (24 kvartarjev). — Go-
stilna je pripravna za shode, prijateljske večere,
sestanke itd. Priporočam se slovenskemu občinstvu
in članom NDO, da bi me podpirali. Za mnogo-
številni obisk se priporoča ANTE DVORNIK. 2408**Anton Krušič**, krojaški mojster v Gorici,
tekališče Frana Josipa
št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju.
Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilu
zadostuje prava mera. V zalogi ima raznovrstno
blago ter razpošilja vzorce na ogled. Cene zmerne.**Fotograf** Antona Jerkiča naslov: Trst, ul.
delle Poste 10, Gorica, Gosposka
ulica 7. 4449**Knjigoveznica** ANTON REPENŠEK je
edina slovenska knjigovez-
nica v Trstu, ulica Oecilia št. 9. — Izdeluje vsa
knjigoveška priprava in fina dela točno in po
konkurenčnih cenah. 1716**Stalni krajevni agenti** — ščine se
sprejmejo ali pa nastanijo a stalno plačo za proda-
janje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe
pod „Merkur“, Brno, Neugasse 20. 244**Slovenci! Slovani!** Poslužuj-
te se vsi
edino slovenske urarne in zlatarne v
Trstu, Via del Rivo 26. Vsako popravilo
jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako
naročilo. Prihaja tudi na dom. — Svoji k
svojim! Udani ALOJZIJ POVL. 222Poskusite FI-
GOVO KAVO Salutin ki je naj-
finejši in
najzdravejši kavni pridelatek. Dobiva
se ga v vseh boljših prodajalnicah.**Pozor!**Vsako soboto svinjske kolone, domače jetrance
in klobase.**Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza :)**
(Caserma)

tako gotovo njihova. Toda vrhovno poveljništvo noče žrtvovati toliko ljudi, kakor bi jih gotovo zahteval tak naskok. In to grize ljudi, ki so pripravljani vsak čas žrtvovati svoje življenje, samo da se osvetijo Turčinu. Posebno je to peklo takozvano lešansko brigado, ki se ni mogla dotle izkazati z bogzna kakimi uspehi, dočim so ostali oddelki napredovali povsod zmagovito. In kaj so storili? Cela brigada, ki šteje okrog 1500 mož, se je zmešala na tihem, da udari na Taraboš. Kakor vihra so udarili proti utrdbam in treba je bilo tu poštenega napora, kajti, kakor rečeno, je hrib visok in strm, in tri ure so potrebovali, preden so dospeli v plohi turških krogelj pred prve okope. Utrdeb niso mogli zavzeti, ker so bili le preslabi, pa tudi njihove izgube so bile velikanske. Kakor se govori, je bilo okrog 300 mož mrtvih, okrog 500 pa ranjenih. Vzlic temu pa bi bila vsa brigada, vsi ostali, gotovo pripravljeni takoj zopet ponoviti napad.

Gospod predavatelj je zdravil mnogo ranjencev, ki so se udeležili tega naskoka na Taraboš. Med njimi je bilo tudi pet učiteljev, ki so mu pripovedovali o tem naskoku in mu v polni meri potrdili zgoraj povedano. In kar obdržati ni bilo mogoče ljudi v bolnišnici. Po 14 dneh je vzlic najtežjim ranam vse zopet hotelo na bojišče. In to ne morda le preprosti ljudje, temveč prav tako tudi izobraženci; najhujši pa so bili učitelji in častniki, ki so hoteli kar z odprtimi ranami na bojišče. In ko jim je kot zdravnik pripovedoval, da bodo morali za nekaj časa domov, ko ozdravijo, so mu odgovarjali: „Kaj, domov? Saj vendar nismo ženske!“

Pa ne samo moški, prav tako so tudi ženske popolnoma prežete iste misli, da je treba vse žrtvovati za domovino. Tako vrše postrežbo v bolnišnicah vse domače ženske, ki se le morejo odtrgati od doma. Glavno vodstvo je imela na Cetinju gospa Vukotičeva, soproga generala Vukotiča, ki je z izredno spretnostjo in požrtvovalnostjo vodila vse postrežniške opravke, tako da je povsod vladal najlepši red. In bilo je potem žensk iz najvišjih krogov, kakor tudi iz najpreprostejših, a vse enako vnete za domovinsko stvar. Tako je pripovedoval gospod predavatelj, da je nekega dne zagledal novo strežajko, preprosto ženo, in jo vprašal, kje je bila dosedaj. Odgovorila mu je:

„Na Tarabošu! — Bila sem pri svojem možu, kateremu sem nesla hrano. Potem pa sem šla ogledovat Turke!“

Bila je tudi ranjena na roki. Turki na Tarabošu so postali silno previdni in niso pustili nikogar več v bližino utrdeb, temveč so vsakogar pozdravljali z močnim streljanjem. Da bi jih prevarili, so Črnogorci začeli pošiljati na ogledovanje ženske. Tako je tudi preje omenjena strežajka z drugimi vred šla po noči na Taraboš na ogledovanje in je prodira vse do prvih okopov, ki so zavarovani tudi z bodečo žico, ob kateri si je ranila roko. Sploh so ženske odtlej opravljale službo oglednikov in sicer tako spretno, da jih ni padlo več nego deset.

Zelo značilna za značaj in mišljenje črnogorske žene je tudi sledeča dogodbica: Predavatelj je vprašala neka stara ženica:

„Ti, ki znaš čitati, daj, povej mi, kedaj pridejo naši iz Amerike?“

Imela je namreč, kakor je povedala, v Ameriki sina, ki ga ni videla že celih 15 let. Pa jo je vprašal predavatelj, ali morda zato povprašuje, ker bi ga že rada videla zopet po tolikem času.

„O ne!“ — je odgovorila starka. „Ne, da pride k meni, temveč da se gre bit za domovino, zato ga komaj pričakujem. To bi bila vendar sramota, ko se vsi bijejo za domovino, da ne bi bilo iz moje hiše nikogar, ki bi se tudi boril!“

Ni jej torej bilo na tem, da bi po 15 letih zopet videla svojega sina, dasiravno ga je kot mati gotovo tudi želela videti, temveč bilo jej je na tem, da se tudi njena kri bori za domovino.

Tu se pač res vidi, kako je ves črnogorski narod prepojen le z eno mislijo; vse za domovino!

Značilno v tem pogledu je bilo tudi sledeče: V Črnigori je bila namreč do zadnjih časov navada, da so šli v vojno vsi moški, ki so mogli nositi orožje. Sedaj pa se je stvar precej izpremenila. Črnagora se je v zadnjih letih zelo modernizirala, tako da se more brez sramote lahko primerjati z drugimi evropskimi civiliziranimi državami. V deželi poslujejo poštni in brzojavni uradi, telefonska govorilnica se nahaja skoraj v vsaki vasi, videti je po cestah avtomobilov itd., vse dokazi moderne kulture. Seveda pa je za upravo uradov treba tudi uradnikov in to tudi v času vojne. Ko pa je začela vojna, je seveda zopet vse hotelo na bojišče, in bilo je treba prav posebnega kraljevega ukaza, da zlasti poštni in brzojavni uradniki ostanejo na svojih službenih mestih. Toda kdo bi zadržal Črnogorca, ko začuje pok pušk in zvenket handžarjev!

Bilo je le par dni, in poštni, brzojavni in telefonski uradi so lepo samevali, uradniki pa so bili na — bojišču. Drugod pač beže ljudje, da bi jim ne bilo treba na bojišče, tu pa beže na — bojišče. Res narobe svet ti Črnogorci. Seveda bilo jim je na tem, da bi jim ne mogel kdo pozneje očitati, da so tedaj, ko so se drugi junaki borili za »krst častni in slobodu zlatno«, oni lepo sedeli doma za pečo. Zato pa so tudi pobegnili iz uradov v boj. Toda stvar se ni iztekla kar najugodnejše. Kralji je bil namreč zelo nejevo-

ljen, je dal te čudne vrste „begunce“ občutno kaznovati ter jih odpraviti nazaj na njihova službena mesta, češ, da je pred vsem njihova dolžnost, da ubogajo!

Ob takem splošnem razpoloženju in navdušenju za sveto osvobodilno vojno je pač umljivo, da mora biti tudi lepih uspehov vzlic zelo težavnemu terenu, po katerem se krečejo črnogorske čete. In bila pa je tudi Črnagora v resnici dobro pripravljena za vojno, kajti svoječasa aneksijska kriza je dala dovolj povoda za pripravo in Črnogora je tudi ta čas pošteno porabila in se pripravila tako, da sedaj vztraja prav lahko najmanj tri mesece s svojimi zalogami. Sedaj gre vsaka deseta in deveta ovca za vojko in ljudstvo daje prav rado svoje prispevke. Popolnoma izmišljena, naravnost zlagana je trditev, da bi bilo ljudstvo nejevoljno zaradi teh prispevkov. Ko je predavatelj vprašal ljudi, ki so priganjali drobnico za čete na bojišče, ali dobe plačilo za žival, so mu odgovarjali: „Če bo denarja, nam bo plačala vlada, če ne, pa nam bo plačal Bog!“

Tako žrtvuje Črnogorec za svojo domovino, za svoje brate!

Slovenska narodna mladina.

Spisal Janez Ev. Štuhar. Muršak, Kapela 1912. Založi in izdal pisatelj. Cena K 3'40.

Tako se glasi naslovna stran knjige pod gornjim naslovom, ki leži pred nami in kateri je postavil pisatelj moto:

Rod star hira, gine,
Bodočnost je mladine.

Odkrito bodi povedano, da nas ja ta knjiga razveselila. Razveseljiv pojav je to, ker kaže, da med nami vendar še ni popolnoma izumrl smisel za smoteno narodno delo, da niso še popolnoma izumrli narodni ideali, stremetji za višjimi narodnimi cilji. Pisatelj si je nadel nalogo, da v svoji knjigi oriše dolžnosti, ki bi jih morala spolnjevati slovenska mladina. Zato je potrebna pred vsem organizacija mladine.

„Organizacijsko in izobraževalno življenje med slovensko mladino je skoraj v polni meri razvito, a vendar ne odgovarja svojemu namenu v narodnem, gospodarskem in kulturnem oziru in je vedno v minusu. Malokateri narod more kazati na tako društveno življenje med mladino, kakor morejo ravno Slovenci; a vendar propada naš narod na vsej črti. Le tuintam se dviguje, a neznatno. Naši uradi se napolnjujejo z nemškimi uradniki ter nam valjujejo nemško narodnost; s pomočjo teh se vrši germanizacija na Slovenskem. Nemška gospodarska moč se vedno v večji meri udomačuje na Slovenskem. Velika trgovina, obrt in industrija se ustanavljajo na Slovenskem in nam — škodujejo skoraj več, ko vse nemško uradništvo. Od nje je odvisen Slovenec narodni in gospodarsko. Celo v srcu Slovenije, na Kranjskem stori nemška gospodarska moč več, ko vse renegatsko uradništvo. Širi pa se tudi nemška kulturna moč med Slovenci. Ustanavljajo se nemške nižje in srednje šole, ki so na papirju utrakvistične, faktično pa so le vse nemške. Vseled nemške premoči se naše delavstvo raznaroduje. Sever nam obeta nesrečo, nevihto, ki bo naš narod pomandrala. Naš dom pada, pada slovenska zemlja; otrok za otrokom, družina za družino se našemu narodu izneverja. Naš narod se mora reševati le socijalno. Le v socijalnem delu je rešitev našega naroda. Iz socijalnega naj se razvije politično delo. Potom socijalnega dela pride politična neodvisnost naroda. Socijalna, narodna, gospodarska in kulturna moč naroda bo podlaga vsej politični organizaciji, vsemu našemu političnemu življenju in na redku. Naši mladini naj bi se dajala v smislu socijalne, narodne, gospodarske in kulturne izobrazbe direktiva, katera edina je zmožna naš narod reševati, ki je edina pot tudi do političnega delovanja za narod. Mladino izobraževati v smislu političnega frazerstva je nesmiselno in na tak način ne bo naša mladina nikoli izobražena ter ne bo zmožna prinese narodu pomoči v obliki narodne obrambe.“

Tako pravi pisatelj v predgovoru svoje knjige. V podrobnosti knjigese danes ne bomo spuščali; morda storimo to v drugi priliki. Zato se za danes omejimo le na to, da omenimo, da obsega knjiga, poleg predgovora, osem poglavij. V prvem poglavju je govora o osnovni organizaciji. Za vsak okraj bi se morala osnovati „Zveza narodne mladine“. V drugem poglavju je pouk, kako se ima tako društvo (Zveza) osnovati. V tretjem poglavju razpravlja o narodnem obrambnem delu in mladini. V četrtem o „osamosvoji na narodnem polju in narodni mladini“. V petem in šestem o „osamosvoji na gospodarskem in kulturnem polju in slovenski narodni mladini“. V sedmem o slovenskem kmetem vprašanju in mladini. Osmo poglavje je posvečeno sklepnemu razmotrivanju. Rekli smo že uvodoma, da nas je ta knjiga razveselila. Že pri površnem prelistovanju knjige smo se

uverili, da jo je narekovala iskrena in odkritostna ljubezen do naroda. Kar nas posebno veseli, je, da pisatelj razmotriva politične razmere na Slovenskem povsem trezno in brez strankarskopoličnih predsodkov. Morda je pisatelj prehudo obsodil voditelja najmočnejše slovenske stranke; ali tudi nasprotni stranki ni prizanesel. Pisatelj se odločno izraža proti svobodomiselstvu, ki ga je oznanjala „Svoboda Misel“. On je sicer zato, da bodimo svobodomiselni, zahteva pa, da se ne dotikajmo verskih čustev naroda. In da piše tako mlad Slovenec, ki ni pristaš S. L. S., je gotovo

zelo razveseljiv pojav. Ne s puhlim in brezmožganskim svobodomiselstvom, temveč le z resnim in smotrenim delom moremo dvigniti narod npravo, kulturno in gospodarsko. Želimo zato, da bi knjiga našla mnogo hvaležnih čitateljev. Vsem onim, ki se zanimajo za narodno mladinsko organizacijo in za narodno smoteno delo, sploh bo ta knjiga gotovo dobro došla. Naroča se pri pisatelju: Muršak — Kapela na Štajerskem.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

XXIX. c. kr. državna loterija

v skupne vojaške dobrodne namene.

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupni svoti 625.000 kron.

Glavni dobitok: 200.000 K.

Žrebanje se bo vršilo javno 19. decembra 1912. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijske direkcije (Oddelek za drž. loterije)

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumula št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinejših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov poznanega

valjčnega mlina VINKO MAJDIČ v Kranju

Brzjavni: TRUDEN - TRST.

Brzjavni: TRUDEN - TRST.

:: V dobroznani manifakturni trgovini ::

A. Zafred

ulica Nuova št. 36 (nasproti lekarni Zanetti)

se dobiva vsake vrste blaga, posebno

volnenega blaga za ženske obleke

in tudi cvetlice ter peresa za klobuke

vse po nizki ceni brez konkurence

Priporočujoč se z odličnim spoštovanjem

:: Točna postrežba ::

A. Zafred.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v TRSTU

registrovana z druga z omejeno zavezo.

V lastni hiši — ulica Torre bianca šte. 21 (ob ulici delle Poste)

TELEFON ŠTEV. 2567.

Sprejema vloge in jih obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka za rentni davek.

Vlagateljem jamčijo za njihove vloge vsi člani zadruga z vsem svojim premoženjem.

Uradne ure: vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl in s svežim blagom založil

trgovino jestvin

Trst - ulica Media št. 8 - Trst
Podružnica v Kolonji 295.

Ker imam na prodaj sveže blago prve vrste in prodajam po najnižjih cenah se nadejam, da me bodo spoštovane gospe podpirale. **Postrežba točna in na dom.**

Z vsem spoštovanjem udani

PETER BRADELJ.

Trgovina izgotovljenih oblek
za ženske in punčke

AMELIA MARTINICO

Nova ulica 41 TRST Via Nuova 41

— BOGAT IZBOR —

vsakovrstnih zimskih oblek za ženske in punčke volnene in od fuštanja. **Ženske vestalije. — Izbrano perilo.** Vaprejemajo se naročila po meri. Najzmernejše cene.

Nova tovarna kandit

v Trstu, ulica S. Cilino 541 (Sv. Ivan)

Romano Cimador

ki je bil mnogo let nastavljen v tvornici kandit A. Paulin, Trst, priporoča svoje raznovrstne in zelo fine izdelke. Pošiljke na vse strani v vsaki količini po nizkih cenah.

Ces. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v TRSTU

ustanovljena leta 1838.

Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju, streli in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih tabel proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini v vlomom.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1911.	
Delniška glavica (pop. vplačana) K	10.000.00.—
Statutarni rezervni zakladi	5.000.000.—
Posebna rezerva dobička	2.000.000.—
Razpoložljiva rezerva	3.000.000.—
Izredna rezerva za škodo	1.000.000.—
Pomožna premijska rezerva	2.000.000.—
Rezerve kurznih izpreminjevanj	1.472.022 66
Premijske rezerve in prenosni življenjskih zavarovanj	128.397.539 05
Premijska rezerva zavarovanj proti elementarnim nevarnostem	11.411.560 17
Rezerve za višjo škodo	4.713.482 61

Skupaj . . . K 168.994.604 43

Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1911) K 503.251.645 75.

Odkar obstoja družba je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 726.197.869 34.

Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Žoplo se Vam priporoča,
da kupite

stearične sveče

Nove tržaške tovarne (Nuova Fabbrica Triestina „Marca Angelo“), katere so najboljše vrste in po nizki ceni.

Guido Bienenfeld

Trst - ulica Coroneo 39 - Trst

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in se obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

Ivršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, spirit, likere, tropinovec, olje, alivovec, mazaškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenika.

1423

Fran Abram

Trst, ulica S. Francesco 44.

Odlikovani čevljarski mojster

Viktor Schenk

zalagatelj obuvalec o. kr. dež.

orožniškega poveljstva

priporoča svojo zalogo raznovrstnega obuvalec za gospe, gospe kakor tudi za otroke.

Prodaja najboljšega voščila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.

Trst, Belvedere 32

Elizabetina družba za parne mline

(Elisabeth Dampfmühle - Gesellschaft)

Največje mlinsko podjetje v avstro-ogrski monarhiji. Prodnjalska zmoglost: 220.000.000 kg na leto, 55 vag. na dan

Glavno zastopstvo: Ferd. Fürst, TRST ~ ~ ~ ulica Miramar 21.

Žito in otrobi na debelo.

Ivan de Lorenzo

Trst, ulica San

Maurizio št. 9.

Zaloga peči in štedilnikov vsake vrste.

Zastopstvo c. kr. priv. tovarne V. a Lutz in sinovi v Bludenz-u.

Izbrana zaloga plošč za opremo sten in ognjišč.

Sprejemajo se poprave, ki spadajo v to stroko. — CENE ZMERNE.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in na deželi še pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro al. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

Artistični fotografski zavod

EZIO ed ROTA - TRST

ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti lekarne Picciola). — Fotografije na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečanje vsake slike na olje, akvarel ali pastel. Specijaliteti: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakršnem si budi vremenu.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva, tovarna za brezplinske brikete iz drvenega oglja, se priporoča za zalaganje

hrastov. In buk. drv prilejenih za peč

angleškega in inozemakega svetlega premoga ANTRACIT, brezplinskih briketov iz drvn. oglja „Boules“ v veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Zareči komadi v (mali jajčji obliki) za odprto ognjišče in likanje. Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na tovarniško pisarno:

Trst - Via della Fesa št. 22

ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki

Giovanni Angeli ulic. Vinc. Bellini št. 11

(nasproti cerkvi novega Sv. Antona).

Žganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla

v ul. Scala Belvedere št. 1

(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

WIKTORIN & Co., Trst, Via del Acquedotto 2.

bil leta 1861. potem prekrščen v „Andreja Hoferja“. Leta 1862. je bila spuščena v morje pri Sv. Marku v Trstu oklopna fregata, ki je dobila ime „Princa Evgena“, udeležila se je bitke pri Visu, je bila l. 1873. uvrščena med „hulke“ in je dobila l. 1876. druge ime. Leta 1877. je bila spuščena v morje v Pulli kazemalna ladja istega imena, ki je bila potem leta 1904. črtana iz števila vojnih ladij in leta 1906. izpremenjena v delavnice pod imenom „Vulkan“ Sedaj pa torej nosi ime slavnega vojskovodje tretji naš dreadnought.

Veselični odsek tržaškega „Sokola“ koteč ustreči vsestranskim željam, je sklenil prirediti ob priliki svojega prvega družinskega večera, ki se vrši v soboto dne 7. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ ob enem tudi Miklavžev nastop.

V to svrhu sprejema darila g. a. Biček, in opozarja se, da mora biti vsak dar kolekovan s CM kolekom.

Vabila z natančnim vspeškom se razpošiljajo tekom tedna.

Letošnji „Miklavžev nastop“ bo res impozanten, vsled česar se pričakuje veliko udeležbo.

Neka gospica je izgubila zlato zapestnico. Pošteni najditelj, ki prinese najdeno v naše uredništvo, dobi primerno nagrado.

Domača tovarna glasbil. Pomanjkanje jugoslovanske tovarne glasbil in sploh domačih izdelkov gramofonov in plošč na debelo je dalo povod mlademu in podjetnemu Dalmatincu gosp. Milanu Obuljenu, da je v Hainburgu ob D. pri Dunaju ustanovil tak zavod. Glasbila tega domačega podjetja so dobro znana našim ljudem, najboljše priporočilo pa je, da naročajo pri njem naše najboljše vojaške in civilne godbe, kakor domobranska godba v Zagrebu, godba kraljeve garde v Beogradu, narodna godba v Splitu, srbska meščanska godba v Dubrovniku. — Podjetje gosp. Milana Obuljena je konkurenčno podjetje, ustanovljeno s slovenskim kapitalom proti tujim, večinoma nam nasprotnim tvrdkam v Graslitzu, Hebu itd., in se razume samo po sebi, da so cene zmerne. Ako še pripomnimo, da je Milan Obuljen pravi naš mož, da se pogostoma spominja narodnih podjetij, tedaj mislimo, da naše godbe, naši sokoli in tudi posamezniki vedo, kaj jim nalaga dolžnost.

Trgovci pa dobivajo glasbila, strune, gramofone, plošče in vse drugo pod istim pogojem, kakor pri drugih tvrdkah. Dopisovanje je seveda v vseh jugoslovanskih jezikih. Dobro bi bilo, da malo premislimo o važnosti in posledicah češkega principa „svoji k svojim“ in prenehamo enkrat z ženskim ravnanjem, da na eni strani ne kolnemo narodnih sovražnikov, na drugi strani jim pa polnimo žepe.

Ravnokar so izšli novi krasni posnetki za gramofon od hrvatskih umetnikov na Dunaju. Cenik na zahtevo franco.

Slovensko gledališče.

DANES (v nedeljo) popoldne se ponovi Schillerjeva drama

„RAZBOJNIKI“.

(Die Räuber).

ki je na premijeri dosegla krasen uspeh in napravila velik utis na občinstvo. Cene so ljudske in ne moremo zato dovolj priporočati popoldanskemu občinstvu, naj si ogleda to svetovno dramo.

Zvečer se ponovi v zadnjič zvečer Fallova opereta

„LOČENA ŽENA“.

Predstava velja za abonente A.

Gledališče pripravlja Sardouovo veseligr: „Dobri prijatelji“ („Nos intimes“); Sudermannovo dramo: „Dom“ („Heimat“) in slovečo Dumasovo dramo: „Dama s kamelijami“; v muzikalni stroki pa na novo zasledeno in opremljeno opereto „Valček čar“, opereto „Čednostna Suzana“ in Zajčovo opero „Zrinski“.

Tržaška mala kronika.

TRST, 30. novembra.

Pretep med gluho-nemimi. 17letni sobni slikar Franc Caputti iz Bari, stanujoč v ul. Donadoni 14, 34letni Santo Daron, tudi sobni slikar, stanujoč v ulici Donato Bramante 7, 46letni nagačevalec pičev Vitorio Vignini, stanujoč v ul. Tesa 16 in 26letna žena slednjega Italijana so vsi gluho-nemi že od rojstva. Spoznali so se v šoli za gluho-neme in so se od tedaj medsebojno obiskovali. Sinoči sta se Caputti in Daron nahajala pri Vigninih, kjer je prišlo vsled ljubosumnosti do — nemega prepira in — nemih žaljenj. Pri tem je Vignini potegnil iz žepa nož, ter ranil Caputtija. Daron in Vignini je žena sta ga hotela braniti, a sta bila pri tem tudi sama ranjena.

Poklicali so redarja in zdravnika zdravniške postaje, ki je ugotovil, da je Caputti dobil nič manj kot deset ran, Vignini je v Daron sta dobila po eno rano; vse te rane so pa lahke. Vignini je so aretirali, vzeli na zapisnik, potem zopet izpustili na svobodo.

Loterijske številke, izrebane dne 30. novembra t. l.:

Trst	43	36	78	17	45
Linc	31	37	7	59	8

Društvene vesti.

Tržaška podružnica Slov. planiskega društva vabi k odborovi seji, ki se vrši jutri v ponedeljek ob 8-30 v kavarni „Balkan“.

Pevsko društvo „Ilirija“ priredi danes popoldne od 5 naprej društven ples v prostorih na stari policiji.

Pevski zbor akad. fer. dr. „Balkan“ ima svojo vajo jutri v ponedeljek dne 2 dec., ob 7 zvečer v dvorani Slov. Čitalnice. Naj pridejo prav gotovo vsi tovariši pevci.

Veselični odsek „Trgov. izobr. društva naznanja, da priredi v nedeljo dne 8 dec. običajni „Miklavžev večer“. Začetek ob 6 pop.

Nar. del. organizacija.

Predavanje. V torek ob 8 zvečer predava v društveni dvorani „Nar. del. org.“ dr. A. Sosič o predmetu: „Hitra pravna pomoč v civilnih stvareh“. — Vstop brezplačen.

„Miklavžev večer“ priredi „Narodna delavska organizacija“ prihodnjo nedeljo z obširnimi in zanimivimi sporedom.

Na shodu „Nar. del. organizacije“, ki se je vršil v petek pri Sv. Jakobu, je bil izvoljen sledeči volilni odbor za volitve v „Delavsko zavarovalnico zoper neugode“: Jerič, predsednik; Renko, Pišot, Sajina in Kljuder odborniki. Omenjamo, da je ta volilni odbor za II. kategorijo, za kovinarsko obrt, in ima nalogo vse potrebno preskrbeti, da bodo vsi delavci, ki so uslužbeni pri obrtnikih, ki imajo pravico voliti v II. kategorijo, o vseh zadevah natančno informirani.

Volilni odbor za volitve v „Delavsko zavarovalnico zoper neugode“ (kovinarska kategorija) ki je bil predvčerajšnjim izvoljen, ima danes ob 10 popoldne sejo v društvenih prostorih „Nar. del. organ.“ pri Sv. Jakobu.

Lesni delavci! Danes v nedeljo točno ob 10 popoldne se bo vršil društveni shod lesnih delavcev v društveni dvorani N. D. O. ul. sv. Franciška št. 2. Shod je važen. Pridite vsi!

Zidarska skupina „Nar. del. organ.“ V torek ob 6 zvečer važna odborova seja v društvenih prostorih.

Uslužbenici c. kr. glavnih skladišč so vabljeni na važen sestanek, ki se bo vršil jutri ob 8 zvečer v društvenih prostorih „Nar. del. org.“, ulica Sv. Franciška št. 2.

Skupina NDO „Mestna plinarna“ vabi na občni zbor, ki se bo vršil jutri ob 6 zvečer v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu. Dnevni red: 1) Volitev novega odbora; 2) slučajnosti. — Tovariši, pridite v polnem številu!

Društvena zabava. Danes običajna društvena zabava v društvenih prostorih. Začetek ob 4 popoldne.

Vesti iz Istre.

„Revolverski napad“ v Dekanih pred sodnijo. Čitatelji se bodo gotovo že spominjali na senzacijo, katero je vzbudilo svojedobno v Istri in Trstu poročilo v „Piccolo“ o zločincu — narodnjaku, ki da je iz narodnjaške strasti ustrelil proti nekemu mladeniču v Dekanih in ga smrtno nevarno zadel. Na to „Piccolo“ poročilo je „Edinost“ odposlala na lice mesta posebnega poročevalca, kateri je na podlagi temeljitih poizvedb priobčil v številki od 15. maja t. l. stvaren opis dejanja, ugotovivši, da je dotični slovenski narodnjak A. P. zares s samokresom težko ranil nekega znanega pretepača, Valentina Furlaniča, iz Dekanov, a to-le radi tega, ker je imenovan Valentin Furlanič v družbi štirih ali petih pobalnov metal kamenje nanj kakor tudi na gospo Grižonovo iz Dekan.

Državno pravdnštvo je uvedlo proti omenjenemu gospodu preiskavo zaradi zločina težke telesne poškodbe. Ta preiskava je dognala, da je bil dotičnik prisiljen streljati, ker se je nanj in na njegovo spremljevalko vsulo kamenje, metano po ranjencu in njegovih tovariših, in ker je dotičnik, da odvrne nevarnost, smatral za neizogibno, da seže po samokresu. Z ozirom na to je državno pravdnštvo odredilo proti gosp. A. P. postopanje zavoľo pregreška po § 335 kaz. zak. (dejanje proti telesni varnosti), dočim je poklicalo sedem vaških mladeničev na odgovornost zaradi prestopka po § 431 kaz. zak., ker so metali kamenje.

Predvčerajšnjim je bila tretja in zadnja obravnava v Kopru. Dognalo se je, da so soobtoženi mladeniči že dalje časa kamenjali razne slovenske rodoljube v Dekanih ter spravljali v nevarnost promet. Izkazalo se je, da so s tem hoteli uveljavljati svojo pripadnost k „italijanski“ kulturi, z eno besedo, da je Valentin Furlanič, od „Piccola“ tož proslavljeni mučenik, zakrivil s kamenjanjem gospoda A. P. in njegovih spremljevalcev ves tragični dogodek. Zato je tudi sodišče obsodilo Valenta Furlaniča, vključ njegovi prestani težki telesni poškodbi na štiri dni zapor, vse ostale obtožence na tri do pet dni zapor, dočim je obsodilo gospoda A. P. le na 60 K globe. Njegov branitelj dr. Josip Mandić je kljub tako nizki kazni priglasil priziv, in je upanje upravičeno, da bo g. A. P. popolnoma oproščen.

Tako se je za sedaj končala ta stvar, iz katere je „Piccolo“ svojedobno napravil celo nacionalno afero.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

POSATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ
BEO SOLIDNO in vankovrstnih stello. CENE ZMERNE.

Slavnemu občinstvu naznanjam podpisani, da sem kupil

ŽGANJARNO

v ulici delle Acque 22 (blizu bolnišnice)

kjer bodo na razpolago najraznovrstnejši likerji v buteljkah in na liter, kakor tudi najfinejši tropinovec, pristni kranjski brinovec in drugo.

Za obilen obisk se priporoča udani

Anton Perhave.

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usrci se pošiljajo na zahtevo.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 17 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarni „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevljev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogovic, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Rabite za strehe svojih hiš!

(asbest-cementni škrljavec).

Zahtevajte cenike in vzorce pri glaynem zastopstvu in zalogi

V. Janach in drug

Trst, ulica Sanità 25

Pozor na znamko „ETERNIT“, utisnjeno na naše šipe. Samo tedaj pristen, če nosi vsaka plošča napis z izbočenimi črkami.

Nadaljuje razprodaja vsega blaga

konkurzne mase

Brosch & Laurenčič

ul. Nuova 40, vogal ul. S. Giovanni.

VELIKI POPUSTI!

Razprodaja se vrši od 8 dop. do 6 pop.

Rusija ne podpira več zahtev Srbije

Rusija je Srbe izdala!

DUNAJ 30. (Izv.) Petrogradska vlada je dunajski uradno javila po svojem poslaniku, da ne bo podpirala srbskega stališča glede Albanije in tudi ne glede pristana ob Adriji.

Ruska mobilizacija.

PETROGRAD 30. (Izv.) Vseled proglase mobilizacije so v južnih pokrajinah Rusije zapustili premogari svoje premogokope v jekaterinoslavskem okraju in radi tega je produkcija premoga zastala.

Balkanske zmage, tuj dobiček?

DUNAJ 30. (Izv.) „N. W. T.“ poroča iz Rjeke: Ruski poslanik na Cetinju, pl. Giers, ki je govoril z ministrom za notranje zadeve, mu je priporočal previdnost in zmernost, rekši, da ne bodo oni, ki bodo sklepali mir, zadnji, ki bodo govorili odločilno besedo.

Bolgarsko-turški dogovori.

SOFIJA 30. (Izv.) Ministrski predsednik Gešov je izjavil pri nekem razgovoru: Verjetno je, da bodo dogovori za mir končani v ponedeljek. Ministrski predsednik misli, da bodo Bolgari zadovoljni s tem, kar so dosegli. Na vprašanje, če so zavzeli že pred vojno določili razdelitev zavzelega ozemlja, je odgovoril ministrski predsednik: Ne. O mednarodni konferenci pa je rekel: Mi ne vemo o tem ničesar drugega, nego da jo nameravamo veseliti; vsled tega pa tudi ne morem objaviti bolgarskega stališča.

Turške nade.

CARIGRAD 30. (Kor.) „Ikdan“ poroča, da bo danes podpisano mirovno pogajanje med Turčijo in med Bolgarijo. Drinopolje z okolico in Dedeagač baje ostane Turčiji. Macedonija s Solunom kot glavnim mestom pa bode baje proglašena za avtonomno.

Važen dan bolgarsko-turških pogajanj.

CARIGRAD 30. (Izv.) V Carigradu se glasi, da bodo Turki obdržali Drinopolje, pri tem pa bodo odpravili utrdbe. Albanija bi imela postati avtonomna. Jutri se ima odločiti, da-li se sklene štirinajstnevno premirje.

Bolgarsko-turški sporazum je iluzoren.

SOFIJA 30. (Izv.) Kjubu temu, da se Bolgarija zelo žrtvuje, zavlačujejo Turki posvetovanja. Sploh so poročila o položaju polna pesimizma, tembolj, ker se Srbija in Grška pripravljata, da odpošljete čim največ čet k Čataldži.

Koristi mira s Turčijo.

SOFIJA 30. (Kor.) Pri premostrivanju nad, ki jih nudi sedajni mednarodni položaj, izjavlja vladno glasilo „Mir“, da je splošna vojna neverjetna, da pa bodo imele zavazne balkanske države samo korist, če izbruhne vojna. Gotovo je namreč, da bi potem prenehala turška oblast v Evropi in Aziji. Vendar je pa bolje, če Turčija obdrži svoje azijske pokrajine, s katerimi ne bi mogla nikoli postati konkurentka balkanskim državam, dočim bi te lahko preplavljale turška tržišča, kakor delajo to doslej evropske države. In ta skladnost naših interesov z eksistenco Turčije, sklepa list, lahko pospešuje sklepanje miru.

Turški ministrski svet.

LONDON 30. (Izv.) Listi javljajo iz Carigrada, da so se ministri sinoči bavili s posvetovanji o premirju. Po njihovem menenju se mora Drinopolje ohraniti Turkom.

Rusija kupuje automobile.

PETROGRAD 30. (Izv.) Vojaška komisija se je odpravila v Berlin, da nakupi za vojno avtomobilov. Na razpolago ima pet milijonov rubljev.

Albanci priobčujejo svojo neodvisnost.

PARIZ 30. (Kor.) Ministrstvo za zunanje zadeve je dobilo od alkankega voditelja Ismaila Kemala obvestilo, da je proglašena albanska svoboda. Telegram, ki je datiran iz Valone, je enak onim, ki jih je dobila Italija in Avstro-ogrška.

Albansko razumevanje svobode.

BELGRAD 30. (Izv.) Med neodvisnimi Albanci je že prišlo do razpora, ker krščani nikakor ne morejo uvideti, kakaj bi imeli — mohamedanskega poglavarja. Njihov vladar mora biti kršćan, ali pa nič.

Iza Boljetinac.

BELGRAD 30. (Izv.) Topove, ki so jih uplenili pri Turkih, so Srbi sedaj preskusili in so našli, da imenito funkcijonirajo. Vseled plena je srbska artilerija podvojena.

Med 20.000 vojaki, ki o se udali pri Bitolju, je nad sto višjih oficirjev. Pravilo tudi, da so Izo Boljetinca ustrelili, vendar pa piše „Štampa“, da to ne more biti res, ali vsaj ne opravičeno, ker se Boljetinac ni kazal sovražnika Srbije in ni organiziral sovražnih čet. Razven tega pa je Boljetinac zelo popularen in ne bi bilo previdno, proti njemu delovati.

60.000 Arabcev pride v Carigrad.

PARIZ 30. (Izv.) „L'Echo de Paris“ javlja iz Carigrada telegram, ki veli, da prihajajo v Carigradu v kratkem času približno 60.000 Arabcev.

Nemčija za Srbijo?

BELGRAD 30. (Izv.) Bivši srbski poslanik v Carigradu Jaša Nenadović se je vrnil iz Berlin, kamor je bil poslan po posebni misli. Današnje „Večerne Novosti“ pravijo, da je bil Nenadović jako lepo sprejet v Berlinu in da je povsem zadovoljen z uspehom svoje misije. Nemška da je v vprašanju srbskega izhoda na morje povsem sporazumljena z Rusijo.

Kolere v Sofiji ni.

SOFIJA 30. (Kor.) Karanteno, ki je bila proglašena nad bolnišnico vsled slučaja kolere, so odpovedali, ker se v določenem roku ni pojavil nobeden slučaj kolere.

Potni listi za Srbijo.

BUDIMPEŠTA 30. (Izv.) Ogerska vlada je glasom odloka z dne 25. t. m. zopet uvedla potne liste za Srbijo. Potnih listov za Srbijo se od zadnje avstro-srbske krize ni več rabilo.

Slovenci smo najzvestejši avstrijski narod.

LJUBLJANA 30. (Izv.) V današnjem „Slovenec“ izjavlja dr. Sušteršič, da deželni odbor kranjski ne bode izjavljati svoje lojalnosti avstrijskemu prestolu, ker Kranjci in Slovenci sploh so najzvestejši avstrijski narod. Če pa včasih kaj kritizirajo, si s tem samo želijo, da jim bo avstrijska politika pravična.

Zborovanje slov. pol. društva za Koroško.

CELOVEC 30. (Izv.) Slovensko katoliško politično društvo za Koroško je zborovalo. Govornik dr. Brejc je govoril o zmaga jugoslovanskih narodov in je izrazil nado, da se ohrani na Avstrijskem mir. Rekel je, da morajo balkanske zmage imeti svoje posledice tudi za Avstrijo. Sploh pa mora politika Avstrije napram jugoslovanom preiti na druga pota.

Službena pragmatika.

DUNAJ 30. (Izv.) Gosposka zbornica je sprejela v današnji seji službeno pragmatiko. Zbornica se ni zadovoljila, da bi sprejela poslabšano pragmatiko, ampak je sprejela še kneza Schwarzenberga dodatek, po katerem se omejuje uradnikom svoboda koalicije. Vsa pragmatika je zelo reakcionarna in veliko vprašanje je, če jo poslanska zbornica prizna.

Protiruske demonstracije.

KRAKOV 30. (Izv.) Sinoči je demonstriralo nekako 15.000 ljudi proti Rusiji. Demonstracijo so povzročili dijaki. Demonstranti so zažgali sliko ruskega carja.

Avstrijski konzulati v nevarnosti.

DUNAJ 30. (Izv.) „Zeit“ poroča iz Petrograda, da morajo v Kijevu ščititi nemški in avstro-ogrski konzulat z vojaštvom, da jih ohranijo pred sovražnim napadom.

XXIX. Državna dobrodelna loterija.

C. kr. loterijsko ravnanstvo priredi XXIX. državno loterijo za skupne vojaške dobrodelne namene, ki se izžreba dne 19. decembra t. l. Igralni načrt te popularne loterije je izredno bogato opremljen in izkazuje 21.146 dobitkov v skupnem znesku 625.000 K, med njimi glavni dobiček v znesku 200.000 K, ptem dobitke 50.000 K, 30.000 K, 20.000 K itd. Vsi dobitki se izplačajo v gotovini. — Srečke po K 4—, se dobivajo, dokler jih je kaj v zalogi, v tobakarnah, loterijskih kolekturah, menjalnicah, poštah, davčnih, železniških uradih i. t. d.

Trst—Benetke. Parnik „Venezia“ paroplovne družbe D. Tripovich & Comp. bo pričel s četrtkom dne 5. decembra t. l. začel vožnjo iz Trsta v Benetke in nazaj s sledečim voznim redom: Odhod iz Trsta vsak četrtek ob 8 zjutraj; odhod iz Benetk: vsak ponedeljek in petek ob 1:30 popoldne.

Na mučne zimske bolezni, protin, revmatizem in ozebino vpliva ugodno uporaba bolečine odpravljajoče, splahnjenje oteklin povzročujoče otiralo sredstvo „contrheuman“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. (Glej oglaš.)

Št. 2090/12.

RAZGLAS.

Daje se na obče znanje, da se bodo obdržavali, vsled namestitvenega dovoljenja v Trstu, zvršen običajnega semnja dne 9. septembra še sledeči

semnji:

dne 9. decembra, dne 9. marca in dne 9. junija vsakega leta.

V slučaju, da pade semenj na nedeljo ali praznik, se vrši isti dan pozneje.

Županstvo Dekau

dne 26. 11. 1912

In modno blago za gospode in gospe priporočamo izvozna hiša Prokop Skokovský i. sin v Humpolcu, Češka. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerna cena. Na željo dajam tukaj izgovarjati go-sposk. oblike.

Išče se gospodična za pisarno. Zahteva se popolno znanje slovenskega in površno češkega in nemškega jezika. Viktualia Via Piccolomini št. 3. 2681

Modistinja prodaja najelegantnejše modele, toque, klobučnaste klobuke po K 5—. Ulica Nuova 45, I. 2679

Kdor želi dobro službo, lahko takoj nastopi za vratarja v ulici Galati 20. Oglasiti pri vratarju. 2684

Soba elegantno meblirana, se odda takoj. — Naslov pove lns. oddelek „Ed.“. 2683

Meblirana soba se odda pri slovenski družini. ul. Boschetto 40, vrata 8. 2678

Dober kozarec štajerskega vina se dobi le pri Starcu, ulica Squero nuovo 17. 2680

Mladenič star 29 let, v državni službi, želi spoznanja s pošteno gospodično v svrhu ženitve. Starost 20 do 26 let, najmanj 2000 kron premoženja. Pisma naj se pošiljajo pošto ležeče glavna pošta Trst, pod „Jesenaki št. 29“. 2682

Odda se meblirana soba z dvema posteljama pri slovenski družini takoj. Ulica Barriera vecchia 22, IV. nad. na desno. 1415

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11, priporoča svojo delavnico in prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!“ 2688

Proda se ali deloma da v najem ljudska kuhinja s prodajo pečenic rib zaradi prevelikega dela. Molin a vento 70, Sibera. 2671

Išče se učenca za trgovino jestvui na deželi Naslov pove inser. oddelek Edinosti. 2672

Odda se mala meblirana soba in ena velika soba z 2 posteljami in tudi s hrano. Via San Marco št. 13, IV. nad. 2669

Sprejme se gostilničar, poročen, ki pozna gostilniško stroko v Trstu, in je poznan v okrožju Sv. Jakoba. Pogoji: rlača ali toliko od litra. Gostilna Fr. Tomažič, ulica Molino a vento št. 3. 2636

Korešpondent za hrvatski in nemški jezik išče trajnega nameščenja. Cenjene ponudbe pod šifro „Marljiv“ na inseratni oddelek Edinosti 2256

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca, Trst, ul. Olmo št. 12. 1733

Stari časopisi (papir) se prodajo po zelo nizki ceni. Zglasiti se je v upravi „Edinosti“. 1214

Obešala iz medi za zavese se prodajo po K 3-50. — Via Caserma 14. Umberto Cessa, trgovina z železnino.

Prodajo se vrata, okna, stopnice, hišna vrata, balkoni, tramovi, pralnice, kamen za tlak vsake velikosti, okenski okviri, podboji itd. Ulica Piccardi 18. 2642

Dresirani
: medvedi ali opice :

Najzabavnejša in najnov. igrača!!

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno iz Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči Štefan Vukomanović, brivec.

Slovenska šivilja izvršuje vsakovrstne ženske in dekleške obleke po najnižjih cenah. Priporoča se Amalija Pestelj, ulica della Guardia št. 31, II. nad. vrata 7. 2635

Lepo posestvo za kmetijstvo v bližini Trsta, Sv. M. M. Magdalena spod. Zemljišča je nad 10 klaftrov, hiša in vse spadajoče. Cena K 35.000. Ugodni plačilni pogoji, dovoljeni tudi v obrokih. Oglasite se pri lastniku Konradu Karlu Exner, Ruggero Manna 3. 2673

Gostilna na prodaj. Proda se gostilna Konsum. društva v Dolini z vso gostilniško opremo. Nahaja se v jako lepi legi, zraven glavne ceste. Krašen razgled, precej obilen promet. Pogoji in pismena cenitev se dobi pri načelniku zgoraj omenjenega društva v Dolini št. 61. 2550

ZOBOZDRAVNIK
Dr. Hinko Dolenc
ordinira
ulica S. Lazzaro št. 23.
Sprejema od 9—1, 3—6.

Ženitvena ponudba.
*
30 leten mladenič, ki ima biti akcionist pri večem akcijskem podjetju v Trstu z dobro eksistenco, dobrega in mirnega značaja, bi si želel radi premale poznatbe potom tega oglasa spoznati se s primerno do 24 let staro, kaj izobraženo, v gospodinskih delih večšo gospodično z mesta ali z dežele.
Le resne ponudbe na naslov: Inseratni oddelek lista „Edinosti“ „Louis 21“ Trst.

KAPITAL IN REZERVE
K 27.000.000—
TELEFON 26-90, 19-95.
BRZOJAVI: SPOROBANKA.

OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC
PODRUŽNICA V TRSTU
IN NJENA
= MENJALNICA =
SE NAHAJA OD 2. DECEMBRA 1912.
V NOVIH PROSTORI
VIA DEL PONTEROSSO 5. — VIA NUOVA 15.
BANČNI POSLI
VSEH VRST, ESKOMPT RIMES, DEVIZ, KUP IN PRODAJA
EFEKTOV, SREČK, VALUT ITD. ITD.
SEDANJE OBRESTOVANJE
DENARNIH VLOG
NA KNJIŽICE, BLAG. NAKAZNICE IN V TEK. RAČUNU PO
4¹/₂ % — 5¹/₄ %
PO DOGOVORU. DAVEK PLAČA BANKA SAMA.
JAMSTVA, KAVCIJE, FINANCIRANJE,
COLNI KREDITI IN REMBOURZNI KREDITI.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE)

KUPNJE IN PRODAJA
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURZNI IZGUBI
KURZNA PARIJA, FAVORITIZIRANJE, FAVORITIZIRANJE
VALUTE IN DEVIZE
PREDUJMI
SA VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN BLAGA LEMBO I
JAVNE KLASIFIKACIJE
SAFE - DEPOSITS - PROMISE
REKONSTRUKCIJE
MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE
OD DNEVA VLOGE 4% DO DNEVA VZDIGA
REKONSTRUKCIJE
NA TEKOCI IN ŽIRO-RACUN PO DOGOVORU
ŽIVAHNA ZVEŽA Z AMERIKO - AKREDITIVNE
URADNE URE: 9-12, 2 1/2-5 1/2

REKONSTRUKCIJE
ZAVAROVANJE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURZNI IZGUBI
KURZNA PARIJA, FAVORITIZIRANJE, FAVORITIZIRANJE
STAVNI KREDITI REMBOURS-KREDITI
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKEKAMJA
BORZNA NAROČILA - INKASO
TELEFONI: 1452, 1792
Filijalke v Opatiji in Ljubljani.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravnika
Dr. Barry-Brillant-a
Ermanno Schultze, I. tehnik.

Posebni zavod za umetne zobe brez ustne
plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in
porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zravn-
nanje kriyo rastočih zob. Zmerne cene.
Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popol.

Ivan Kosmerlj
Ivanov

Rojan, ul. Montorsino št. 7,
podružnica ul. Moreri št. 77,
priporoča o. običajno svojo
trgovino jestvin in
kolonijalnega blaga.

F. Pregel

Trst, via Giuseppe Caprin 10 (pri Sv. Jakobu),
priporoča cenjenemu občinstvu svojo znano

mirodilnico.

Prodaja se vsakovrstne mirodije in drugo
Sipe, barve, kisline in profumerije. Sveče
petrolej in mineralna voda. Cene zmerne

Pekarna in sladčičarna
MIKUSCH

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenci
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Izdeluje kruh z zdravim higijeničnim
električnim strojem.

RESTAVRACIJA
AURORA

Najstarejša restavracija za koncerte
Trst, ul. Carducci št. 13.

Vsaki večer od 7. do polnoči veliki

KONCERT

tamburaškega društva

„**DUBRAVKA**“

pod izbornim vodstvom gospoda M.
TUNIC-A

5 dam - 2 gospoda

Opozarja se slavno občinstvo na izbran
in bogat glasbeni in pevski program
ter narodne pesmi.

Ob nedeljah in tudi v praznikih

MATTINÉE :

VSTOP PROST.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

JOSIP DOMINES.

Poleg renomiranega Goessovega piva se
tudi pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha.

Tehnična poslovica
FRANC & KRANC, Trst,
(prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangye najizvrstnejše motorje na bencin, plin, upojni plin in motorje na safto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.

Lokomobile na bencin in pare. Prevzemajo delo industrijskih tovarov kakor:
Milni za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarov leda, stroji za kamenolome, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mizarstvo obrti, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.

Nameštjenje za električno razsvetljavo in prenos moči. Električne vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderne transmisije. Sesalke in ocvl vsake vrste.

Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne ocvl. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, namahi, pipe itd.

„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.

— — — Proračuni in obiski merilnikov zastoj. — — —

Nov velik dohod
oblek za moške in dečke za jesen in zimo
v dobroznani trgovini

Alla Città di Trieste

ul. Giosuè Carducci št. 40

kjer dobite obleke, suknje, remglane, površ-
nike, kratke suknje s krznenim ovratnikom,
plašči iz pravega tirolskega a suknja za deč.
Velika izbor delovnih oblek, hlač, srajc,
spodnjih srajc itd. itd.

Velikanska zaloga inozemskega in domačega
blaga. Sprejemajo se tudi naročila po
meri. Vse po neverjetno nizkih cenah v trgovini

Alla Città di Trieste

ul. Giosuè Carducci št. 40

(bivša ul. Torrente)

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vokal ulice S. Nicolò).
VELIKA IZBERA
veržilo, zlatih, srebr-
nih, kakor tudi stan-
skih ur vsake vrste.
Ustanovljeno leto 1856.

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb,
ščin od lesa in pletenin, lakačev,
brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, st in vsa-
kovrstnih košev, jerbaser in metal ter mnogo drugih
v to stroko spada. **Priporoča** svojo tr-
govalno posodo vsake vrste bodi od porcelana, se-
malje, smalt, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterja,
kietke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglje, semljene
in steklene posode za vino.

Ivan Žniderčič

Trst, ulica Belvedere 17, Trst

Trgovina jestvin in kolonijali.

Zaloga testenin iz Bistrice in Neapja,
vsakovrstna olja, mila, kave itd. **VELIKA**
ZALOGA vseh potrebščin za živino kakor:
otrobi, koruzo itd. Pošilja na dom in itd.
po pošti Cene ugodne in točna postrežba.

Gostilna Max

Trst, via Petronio 2 (pri novem trgu). Toči
se istrsko črno in belo vino, kraški teran,
vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Točijo
se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter kava.
Kuhinja vedno pripravljena z gorkimi in
mrzlimi jedili. Odprto od 5 zjutraj naprej.

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST

je preločila svojo

trgovino šivalnih strojev

bicikljev in pridevkov z mehnično delav-
nico vred iz ulice Ponterosso šte. 4

v ulico Campanile šte. 19.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vionu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo
strankam v najem in siore

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 43 cm globoke. Shrambice ne more
drugi odpreti kakor stranka, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni
treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno starilem, da na ta najavovili in najvsepejnej način
navajajo štediti svojo deo. Nadaljna pojasnila daje zaved ob uradnih urah.

V vsaki šoli, bodi v mestu ali okolici, je že
pričela telovadba. Zato priporočamo vsem
onim učencem, ki potrebujejo telovadno obu-
valo, naj se obrnejo v dobroznano trgovino

JOSIP STANTIČ, Trst, Piazza Rosario

Ottoman tu, Ottoman tam
povsod me iščejo
povsod me radi imajo.

OTTOMAN

ŽIVNOSTENSKA BANKA, podružnica v Trstu

vplačana delniška glavica in rezervni zakladi nad 103 milijone kron.

4 0 0

Sprejema denarne
vloge in jih obre-
stuje po

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE.

Zadolžnice živo-
stenske banke
prinašajo

4 1 0
2 0

na vložnih knjižicah - na tekoči račun in najbolje po dogovoru.